

Tweede bestuursrapportage 2024

Opheusden, 5 november 2024

Bespreking in gemeenteraadsvergadering van 12 december 2024

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Voorwoord van het college	3
Leeswijzer	5
Incidentele en structurele ontwikkelingen	8
Voortgang en realisatie programmaplan	10
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	11
Programma 2 Openbare orde en veiligheid	15
Programma 3 Fysieke leefomgeving.....	19
Programma 4 Economie	31
Programma 5 Wmo, jeugdzorg en participatiewet.....	36
Programma 6 Onderwijs, sport en welzijn.....	48
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB, onvoorzien	54
Totaaloverzicht afwijkingen	64

VOORWOORD VAN HET COLLEGE

Aan de raad van de gemeente Neder-Betuwe,

Hierbij bieden wij u de tweede bestuursrapportage over het begrotingsjaar 2024 aan. Deze rapportage geeft de voortgang en eventuele afwijkingen aan van de uitvoering van de Begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027, die u in november 2023 heeft vastgesteld. De peildatum voor deze rapportage is 1 oktober 2024, ontwikkelingen die zich tot deze datum hebben voorgedaan, zijn opgenomen.

Verwacht financieel resultaat

De ontwikkelingen in deze bestuursrapportage leiden tot een positieve bijstelling van de financiële positie voor het jaar 2024 van afgerond € 717.000. Een aantal ontwikkelingen werken structureel door. Voor het jaar 2025 zorgt dit voor een negatieve bijstelling van € 1,6 mln. De daaropvolgende jaren is de bijstelling iets lager. Vanaf 2028 is er een negatief financieel effect van € 1,5 mln.

OVERZICHT FINANCIËLE POSITIE					
	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2024	2025	2026	2027	2028
Begroting 2024 (jaarschijf 2024), Begroting 2025 (jaarschijf 2025) en meerjarenraming 2026-2027	-416.490	274.749	2.809.342	2.683.368	2.163.796
Doorwerking financiële effecten vastgestelde en concept begrotingswijzigingen	2.091.559	0	0	0	0
Financiële effecten 2e bestuursrapportage 2024	-717.284	1.610.162	1.251.222	1.454.512	1.527.873
Totaal	957.785	1.884.911	4.060.564	4.137.880	3.691.669
+ = tekort - = overschot					

Financiële ontwikkelingen

Ten opzichte van de eerste bestuursrapportage 2024 laat de voorliggende bestuursrapportage een verbetering van het begrotingsresultaat over 2024 zien. Het bijgestelde begrotingsresultaat over het huidige begrotingsjaar komt op afgerond € 0,9 mln. nadelig uit. De positieve bijstelling wordt vooral veroorzaakt door hogere inkomsten vanuit het Rijk en een voordeel op de financieringslasten. De financiële effecten van de mei- en septembercirculaire 2024, waarover u eerder per raadsinformatiebrief bent geïnformeerd, dragen gezamenlijk voor afgerond bijna € 1,2 miljoen positief bij. Het voordeel op de financieringslasten bedraagt in deze tweede bestuursrapportage ongeveer € 950.000. Dit laatste is hoofdzakelijk het gevolg van het later dan gepland realiseren van uitgaven op lopende investeringskredieten.

Tegenover de voordelen zijn er ook nadelen te melden. Incidenteel betreft dit onder andere nadelen op onze budgetten voor personeelslasten in verband met ziekteverzuim, ICT en een correctie van de werkbegroting 2024 van AVRI-Ibor. Deze afwijkingen worden verderop in deze bestuursrapportage inhoudelijk toegelicht. Omvangrijker en van structurele aard zijn de benodigde bijstellingen van onze budgetten in het sociaal domein. De stijging van de kosten die wij in 2023 zagen, en in eerst instantie als incidenteel hebben aangemerkt, heeft zich in 2024 voortgezet. We volgen daarmee een landelijke trend van steeds verder stijgende zorgkosten. Bij de WMO is dit voornamelijk het gevolg van een toenemend beroep op maatwerkvoorzieningen en begeleiding. Een trend die de komende jaren waarschijnlijk door zal zetten als gevolg van de vergrijzing van de bevolking en het langer zelfstandig thuis wonen. Bij jeugdhulp zien we vooral een stijging van de kosten per jeugdige als gevolg van onder meer prijsstijgingen en zien we dat jongeren bij bepaalde

zorgvormen langer in zorg zijn. In combinatie met onvoldoende compensatie voor zowel volume- als prijsontwikkelingen vanuit het Rijk leiden deze ontwikkelingen tot een verslechtering van onze meerjarige financiële positie.

Naast diverse voor- en nadelen die het saldo van de begroting raken worden er in deze bestuursrapportage voor een bedrag van in totaal € 3,1 miljoen voorstellen voor budgetoverhevelingen gedaan. Een totaaloverzicht is opgenomen in het hoofdstuk 'Voorwoord van het college', binnen het onderdeel mutaties in reserves. Deze overhevelingen hebben een budgettair neutraal karakter.

In de bestuursrapportage is ook een aantal bijstellingen in investeringsbudgetten en mutaties in reserves verwerkt. Wanneer dat aan de orde is, vindt u dat terug aan het einde van elk begrotingsprogramma.

Blik naar de komende maanden

De structurele doorwerking van deze 2e bestuursrapportage 2024 verzwaart de toch al aanzienlijke financiële opgave waar we als gemeente op dit moment voor staan. Wij betrekken de financiële ontwikkelingen dan ook bij het lopende ombuigingstraject waartoe uw raad eerder opdracht heeft gegeven. Tijdens de gespreksavond van 19 september jl. hebben wij u over de status van dit traject geïnformeerd. In de komende maanden werken wij mogelijke ombuigingsmaatregelen verder uit, waarover wij in het voorjaar van 2025 vervolgens graag met u het gesprek aangaan. Op basis daarvan zullen wij uw raad bij de Kadernota 2026-2029 een maatregelenpakket voorleggen om de meerjarige financiële positie weer in evenwicht te brengen.

In het licht van voornoemde financiële opgave kan de positieve bijstelling van het begrotingsresultaat over 2024 als een meevaller worden gezien. We hebben nog steeds zicht op een tekort richting het einde van het jaar maar dit tekort is wel kleiner dan eerder verwacht. Tegelijkertijd kijkt het college wél kritisch naar de onderliggende oorzaken van het voordeel dat we nu melden. We zien namelijk dat onze investeringsuitgaven achterblijven bij onze ramingen. Dit roept de vraag op of wij onze investeringen realistisch genoeg plannen. In de afgelopen periode zijn hierin al de nodige stappen gezet. Zo is bij de totstandkoming van het nieuwe Meerjaren Investeringsplan (MJIP) een verfijning op de programmering aangebracht waardoor er meer rekening wordt gehouden met de doorlooptijd van projecten en de tijd die nodig is voor voorbereiding en de daadwerkelijke uitvoering. In aanvulling hierop zullen wij in het kader van de ombuigingen in de komende periode bezien in hoeverre een nadere fasering en/of prioritering van de huidige lopende investeringskredieten aangewezen is.

Tot slot

Wij staan als gemeente niet alleen als het gaat om de financiële uitdagingen vanaf 2026. Alle gemeenten ontvangen vanaf dat jaar fors minder middelen uit het gemeentefonds. Lokaal nemen we hierin onze verantwoordelijkheid en anticiperen we met het ombuigingstraject op de doorgevoerde kortingen. Maar voor het college staat nog steeds voorop dat gemeenten voldoende middelen moeten krijgen om hun taken uit te kunnen voeren. We onderschrijven de stelling van de VNG dat het Rijk in de eerste plaats aan zet is om taken, middelen en ambities van gemeenten duurzaam met elkaar in balans te brengen. Wij blijven in de komende periode de landelijke lobby vanuit de VNG dan ook ondersteunen.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Neder-Betuwe

De secretaris,

De burgemeester,

Nicolien de Geus - De Bruijn

Jan Kottelenberg

LEESWIJZER

Met deze bestuursrapportage informeert het college de raad over de realisatie van de Begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 per 1 oktober 2024. Deze bestuursrapportage bevat een uiteenzetting over de uitvoering en bijstelling van het beleid en de financiële afwijkingen.

Opbouw en indeling van de bestuursrapportage

De indeling van deze bestuursrapportage sluit aan bij de opzet van de Begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027. Deze bestaat uit een voorwoord van het college met een uiteenzetting van de financiële positie, de beleidsmatige en financiële verantwoording per programma. De bestuursrapportage sluit af met een totaaloverzicht van verbeteringen of verslechtingen per programma per taakveld dat aansluit bij de toelichtingen van de afwijkingen per programma.

Verantwoording op de begrotingsprogramma's

De beleidsmatige en financiële verantwoording vindt plaats vanuit hetzelfde programmaplan als de Begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027. Er zijn zes programma's en hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting (VPB), en onvoorzien:

- Programma 1: Bestuur en Dienstverlening
- Programma 2: Openbare orde en Veiligheid
- Programma 3: Fysieke Leefomgeving
- Programma 4: Economie
- Programma 5: Wmo, Jeugd en Participatiewet
- Programma 6: Onderwijs, Sport en Welzijn
- Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting (VPB) en onvoorzien.

Elk programma is in deze bestuursrapportage als volgt opgebouwd:

- De missie van het programma, zoals verwoord in de Begroting 2024 en meerjarenraming 2025 -2027.
- De actuele beleidskaders.
- Beantwoording van de eerste twee 'W-vragen' per Ambitie:
 - Wat willen wij bereiken?
 - Wat gaan we daarvoor doen?
- Een tabel waarin met kleuren is aangegeven hoe de realisatie van de doelstellingen voor die Ambitie verloopt.
- Overige ontwikkelingen binnen het begrotingsprogramma.
- Beantwoording van de derde 'W-vraag' voor het gehele begrotingsprogramma: Wat mag het kosten? Met een toelichting op:
 - de afwijkingen groter dan € 50.000 per taakveld;
 - de investeringsbudgetten die bijgesteld worden;
 - op de mutaties in reserves.

Verantwoording over paragrafen en de verbonden partijen

De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van bepaalde beleidsmatige en financiële aspecten van de begroting. Deze belichten wij in elke paragraaf vanuit een ander perspectief. Over de ontwikkelingen in de paragrafen wordt in principe alleen in de begroting en in de jaarstukken gerapporteerd. In een bestuursrapportage leest u alleen belangrijke actuele ontwikkelingen als die zich voordoen binnen een paragraaf.

Over de bij ons bekende eventuele actuele ontwikkelingen bij verbonden partijen wordt in deze tweede bestuursrapportage onder de diverse programma's gerapporteerd.

Gebruik kleuren voor de realisatie van beleid

In onze planning & control documenten gebruiken we kleuren om de realisatie van het beleid aan te geven.

- De verantwoording van de voortgang van de uitvoering van het beleid (ambities) doen wij in de bestuursrapportages op het niveau van de 1e W vraag "wat willen wij bereiken".
- De voortgang van de uitvoering van het beleid (ambities) in de bestuursrapportages doen wij op drie onderdelen Resultaat, Tijd en Middelen.
- Voor de drie onderdelen Resultaat, Tijd en Middelen gaan we drie kleuren gebruiken: rood, oranje en groen.
- Het grensbedrag voor budgetafwijkingen bedraagt € 50.000 per taakveld. De toelichting van de budgetafwijkingen vindt plaats op het niveau van taakveld. Binnen de toelichting kan, waar dat nodig blijkt, gebruik gemaakt worden van specifieke onderwerpen die in de praktijk gekoppeld zijn aan het niveau van kostenplaatsen. (Denk bijvoorbeeld bij het taakveld overhead aan een toelichting op het niveau van enerzijds personeelslasten en anderzijds ICT).

Uitleg gebruik kleuren

De drie kleuren voor Resultaat, Tijd en Middelen betekenen het volgende.

	<p>Groen gebruiken wij:</p> <p><u>Bij het onderdeel Resultaat:</u> Wanneer we de beleidsinhoudelijke doelstellingen (naar verwachting) halen of het al is gelukt de doelstellingen te halen. Bij groen hoeft geen toelichting te worden gegeven.</p> <p><u>Bij het onderdeel Tijd:</u> Wanneer de planning voor het behalen van de doelstellingen op schema verloopt? Of het volgens planning gelukt is de doelstellingen te halen. Bij groen hoeft geen toelichting te worden gegeven.</p> <p><u>Bij het onderdeel Middelen:</u> Wanneer we de doelstellingen binnen de toegekende middelen halen. We hanteren een marge van € 50.000 voor het bepalen van rood of groen. Bij groen hoeft geen toelichting te worden gegeven.</p> <p><u>Daarnaast geldt de volgende uitzondering:</u> De kleur groen is ook van toepassing wanneer de uitvoering van de doelstelling binnen het toegekende budget heeft plaatsgevonden maar er toch een forse onderschrijding binnen het toegekende budget is ontstaan door bijvoorbeeld een niet geraamde ontvangen subsidie of externe bijdrage. Bij deze uitzondering is een toelichting noodzakelijk.</p>
	<p>Oranje gebruiken wij:</p> <p><u>Bij het onderdeel resultaat:</u> Wanneer we de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet volledig dreigen te halen. Een toelichting is nodig.</p> <p><u>Bij het onderdeel Tijd:</u> Wanneer we de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet binnen de geplande tijd (volgens planning) dreigen te realiseren. Een toelichting is nodig.</p> <p><u>Bij het onderdeel Middelen:</u> Wanneer we de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet binnen het toegekende budget dreigen uit te voeren. Een toelichting is nodig.</p>
	<p>Rood gebruiken wij:</p> <p><u>Bij het onderdeel resultaat:</u></p>

Wanneer de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet kunnen halen. Bijsturing is nodig op het resultaat van de beleidsinhoudelijke doelstellingen door middel van aanvullende besluitvorming. Een toelichting is nodig.

Bij het onderdeel Tijd:

Wanneer we de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet binnen de geplande tijd (niet volgens planning) hebben gerealiseerd. Bijsturing is nodig op Tijd/planning van de beleidsinhoudelijke doelstellingen door middel van aanvullende besluitvorming. Een toelichting is nodig.

Bij het onderdeel Middelen:

Wanneer de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet binnen het toegekende budget uitgevoerd kunnen worden. Voor het onderdeel middelen geldt dat een afwijking van meer dan € 50.000 rood wordt gekleurd. Bijsturing is nodig op het toegekende budget van de beleidsinhoudelijke doelstellingen door middel van aanvullende besluitvorming. Een toelichting is nodig.

INCIDENTELE EN STRUCTURELE ONTWIKKELINGEN

De incidentele verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie worden hoofdzakelijk veroorzaakt door:					
Incidentele Ontwikkelingen	Pr.	2024	2025	2026	2027
Verkeer en Vervoer	3	-621.000	879.000		
Beheer overige gebouwen en gronden	3	-92.000			
Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	3	156.000	202.000		
Ruimte en leefomgeving	3	34.000			
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3	-1.573.000	1.573.000		
Lokaal economisch beleid	4	-35.000	35.000		
Economische promotie	4	-377.000	377.000		
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	5	-82.000	106.000		
Inkomensregeling	5	-281.000			
Arbeidsparticipatie	5	74.000			
Beschermd wonen (WMO)	5	-250.000	250.000		
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6	-100.000			
Treasury	AD	-952.000			
Meicirculaire 2024	5	148.000			
Septembercirculaire 2024	6		100.000	100.000	
Mutaties Reserves	R/3	3.182.000	-3.129.000		
Totaal		-769.000	393.000	100.000	0

+ is tekort, - is overschot

De structurele verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie worden veroorzaakt door:					
Structurele Ontwikkelingen	Pr.	2024	2025	2026	2027
Milieubeheer	3	199.000	149.000	149.000	149.000
Maatwerkvoorziening (WMO)	5	165.000	165.000	165.000	165.000
Begeleiding (WMO)	5	355.000	355.000	355.000	355.000
Jeugdhulp begeleiding	5	500.000	300.000	300.000	300.000
Jeugdhulp behandeling	5	-30.000	60.000	60.000	60.000
Jeugdhulp dagbesteding	5	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Jeugdhulp zonder verblijf overig	5	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
Gezinsgericht	5	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
Jeugdhulp met verblijf overig	5	300.000	300.000	300.000	300.000
Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	5	325.000	325.000	325.000	325.000
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ met verblijf	5	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Gesloten plaatsing	5	300.000	300.000	300.000	300.000
Jeugdbescherming	5	-150.000	-50.000	-50.000	-50.000
Overhead	AD	589.000	145.000	95.000	95.000
Overige belastingen	AD	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Overige baten en lasten	AD	-260.000	209.000	209.000	209.000
Algemene Uitkering	AD	-1.600.000	-238.000	-999.000	-920.000
Septembercirculaire 2024	3	22.000	22.000	19.000	10.000
Septembercirculaire 2024	5	24.000	15.000	786.000	860.000
Actualisatie staat van vaste activa	3/4/6/AD	-103.000	-223.000	-228.000	-68.000
Totaal		11.000	1.209.000	1.161.000	1.465.000

+ is tekort, - is overschot					
De verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie veroorzaakt door overige kleine verschillen.					
Structurele Ontwikkelingen	Pr.	2024	2025	2026	2027
Verschillen < 25.000 diverse taakvelden	1	41.000	9.000	-10.000	-10.000
Verschillen < 25.000 diverse taakvelden	2				
Verschillen < 25.000 diverse taakvelden	3				
Verschillen < 25.000 diverse taakvelden	4				
Verschillen < 25.000 diverse taakvelden	5				
Verschillen < 25.000 diverse taakvelden	6				
Totaal		41.000	9.000	-10.000	-10.000
Totaal		-717.000	1.611.000	1.251.000	1.455.000
+ is tekort, - is overschot					

VOORTGANG EN REALISATIE PROGRAMMAPLAN

Programma 1 Bestuur en dienstverlening

Missie

Bestuur en organisatie werken voor een samenleving die voortdurend in beweging is. We staan voor uitdagingen die we alleen succesvol kunnen aanpakken als hiervoor een breed draagvlak is bij inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We hebben oog voor de groeiende afstand tussen burger en overheid die in Nederland te zien is. Zorgvuldige communicatie, participatie en een goede dienstverlening zijn daarom belangrijk. Dit verbindt de gemeente met de samenleving en zorgt voor transparantie, vertrouwen en een goede onderlinge relatie. Door de omgeving goed te betrekken zorgen we voor betere plannen en beleid.

De opgaven waarvoor wij staan houden niet op bij onze gemeentegrenzen. Daarom werken wij nauw samen met onze buurgemeenten, gemeenschappelijke regelingen en, als dat nodig is, met gemeenten en organisaties op regionaal en provinciaal niveau. Neder-Betuwe heeft een stevige positie in de regio.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

- [Visie op Communicatie & Participatie Gemeente Neder-Betuwe \(2021\)](#)
- [Participatie en Inspraakverordening gemeente Neder Betuwe \(2015\) \(bijlage 1\) , \(bijlage 2\)](#)
- [Verordening burgerinitiatief Neder-Betuwe \(2016\)](#)
- [Implementatieplan Klantcontactcentrum \(2014\)](#)

Ambities

1.1 De gemeente is communicatief en participatief

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
De gemeentelijke dienstverlening is optimaal en goed toegankelijk	We zorgen voor optimale bereikbaarheid van het klantcontactcentrum en de gemeentewinkel. Bij afwijkende openingstijden is informatie hierover goed te vinden.	continu
	We investeren in het verbeteren van de afhandeling van vragen en klachten. Ook die via sociale media binnenkomen.	continu
	Waar dat relevant en passend is, bieden we meer diensten digitaal aan.	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
De gemeente informeert haar burgers tijdig, actief en toereikend over activiteiten, beleid, rechten en plichten	We volgen ook via sociale media wat er leeft onder burgers en hebben de omgeving goed in beeld.	continu
	We communiceren helder en begrijpelijk en zoveel mogelijk op B1-niveau.	continu
	We leveren maatwerk per doelgroep door keuzes te maken in on- en offline kanalen, taal en toon.	continu

	We bouwen aan relaties met intermediairs bij specifieke doelgroepen (sleutelfiguren).	continu
	We werken cross mediaal bij algemene boodschappen en crisiscommunicatie voor een zo groot mogelijk bereik.	continu
	We zorgen voor een vindbare en toegankelijke, up-to-date website met het keurmerk drempelvrij.	continu
	We werken toe naar een nog meer open en actief openbaar makende overheid door een gefaseerde invoering van de Wet open overheid (Woo), de Wet elektronische publicaties (Wep) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wembv).	2023-2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
De gemeente werkt samen met burgers, bedrijven en partners voor begrip en draagvlak	We betrekken belanghebbenden of vragen hen te participeren bij gemeentelijke initiatieven.	continu
	We stellen duidelijke kaders en zijn helder over doel en impact van participatie.	continu
	We delen actief informatie over gemeentelijke initiatieven en zijn open over de resultaten van participatietrajecten.	continu
	We delen actief kennis met initiatiefnemers over mogelijke participatieaanpak en -methodieken.	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

1.2 De gemeente is toekomstbestendig, zelfstandig en daadkrachtig

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Een goede samenwerking met buurgemeenten, de regio en verbonden partijen	We blijven actief bij het ontwikkelen en benutten van kansen in de regio.	continu
	Waar nodig overleggen we met buurgemeenten en regionale organisaties om beleidsmaatregelen onderling af te stemmen, gezamenlijke standpunten in te kunnen nemen en/of belangenbehartiging van de regio mogelijk te maken.	continu
	We laten taken uitvoeren door gemeenschappelijke regelingen en andere samenwerkingsverbanden wanneer dit de dienstverlening ten goede komt, de kwetsbaarheid	continu

	vermindert en/of de kwaliteit en efficiëntie van de uitvoering vergroot.	
--	--	--

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		In juni 2024 heeft de raad besloten de tekstvoorstellen voor wijziging van de meeste gemeenschappelijke regelingen vast te stellen of het college daarvoor toestemming gegeven. Echter voor de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal en voor de gemeenschappelijke regeling Medel was juni 2024 te vroeg voor vaststelling. We wilden de raad wel graag in de positie brengen een reactie of zienswijze te geven of de tekstvoorstellen. Dat is in juni 2024 wél gebeurd. De definitieve GR-teksten moeten nog worden vastgesteld. De verwachting is dat dit in 2024 nog gaat lukken. Het wachten was nog op zienswijzen of reacties van andere gemeenteraden. Die zijn inmiddels binnen.
Tijd		Zie toelichting bij resultaat.
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Een verantwoorde in- en uitvoering van beleid, wetgeving en regelingen	We bekijken op vaste tijden of de bestaande procedures nog bijdragen aan een goede, rechtvaardige, efficiënte en rechtmatige uitvoering.	continu
	Nieuwe wet- en regelgeving voeren we in op een manier die past bij de schaal en de samenleving van Neder-Betuwe.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Onze verantwoordelijkheid nemen in crisissituaties	Als het Rijk een beroep op ons doet in tijden van crises (stikstof-, energie-, vluchtelingen- of andere) , zijn we bereid onze bijdrage te leveren.	continu
	De gemeente ondersteunt mensen in nood en stimuleert en faciliteert waar nodig particuliere initiatieven om vluchtelingen op te vangen.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Een effectieve ondersteuning van de gemeenteraad	We onderzoeken wat er nodig is om de raadzaal een toekomstbestendige vergaderplek van de raad te laten zijn, met een uitstraling die bij onze raad en gemeente past.	2024 en verder

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Wat mag het kosten?

Programma: 1. Bestuur en Dienstverlening				
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Mutaties per taakveld				
0.1 Bestuur	41	9	-10	-10
0.2 Burgerzaken				
Totaal mutaties per programma	41	9	-10	-10

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 50.000 en afgerond op € 1.000)

Taakveld 0.1 Bestuur (nadeel € 41.000 voor 2024, nadeel € 9.000 2025 en vanaf 2026 € 10.000 structureel voordeel)

Betreft overige kleine verschillen en behoeft geen verder toelichting.

Investerings

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen mutaties die betrekking hebben op investeringen.

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen afwijkingen die betrekking hebben op mutaties in reserves.

Programma 2 Openbare orde en veiligheid

Missie

Het is fijn wonen en leven in Neder-Betuwe. Veiligheid is een belangrijke voorwaarde om in vrijheid te kunnen leven. Het gaat hierbij zowel om de harde cijfers als het gevoel van veiligheid. We versterken onze veiligheid door in te zetten op het tegengaan van ondermijning, het versterken van onze politiecapaciteit, het voorkomen en bestrijden van mensenhandel en het tegengaan van uitbuiting van arbeidsmigranten.

Deze missie komt overeen met de vastgestelde visie in de Integrale Beleidsnota Sociaal Domein. De ambities en ontwikkelingen binnen dit programma komen deels terug in de nota of de bijbehorende uitvoeringsplannen.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

- [Integrale Beleidsnota Sociaal Domein "Samen verder op de ingeslagen weg" 2021 - 2024 \(2021\)](#)
- [Uitvoeringsplan Meedoen en Samenleven \(2022\)](#)
- [Uitvoeringsplan Optimaal Ontwikkelen en Opgroeien \(2022\)](#)
- [Uitvoeringsplan Gezond en Vitaal \(2022\)](#)
- [Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026 \(2023\)](#)
- [Jaarplan Veiligheid 2023 \(2023\)](#)
- [Ontwerp Meerjarenbeleidplan 2024-2027 Politie Oost-Nederland \(2024\)](#)
- [Regionaal Beleidsplan Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2024-2027 \(2024\)](#)
- [Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2024 \(2024\)](#)
- [Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2024-2027 \(2024\)](#)
- [Generiek Rampbestrijdingsplan VRGZ \(2020\)](#)
- [Preventie- en Handhavingsplan Alcohol Neder-Betuwe 2022-2024 \(2021\)](#)
- [Eerste wijziging Algemene Plaatselijke Verordening Neder-Betuwe 2021 \(2022\); Bijlage 1; Bijlage 2;](#)
- [Plan van aanpak Opgroeien in een Kansrijke Omgeving \(OKO\)](#)

Ambities

2.1 Neder-Betuwe is een veilige gemeente om te wonen en te leven

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Het gevoel van veiligheid wordt (samen met onze inwoners) versterkt	We werken integraal samen bij de uitvoering van de Kadernota Veiligheid 2023-2026.	2023-2026
	We ondersteunen initiatieven gericht op buurtpreventie.	continu
	We volgen en vertalen het landelijke beleid ten aanzien van vuurwerk. Vooralsnog ontwikkelen we nog geen eigen beleid voor een vuurwerkverbod.	continu
	We zetten ons in voor het behoud van de zondagsrust, onder andere ten aanzien van de openingstijden van winkels, het houden van evenementen en (infrastructurele) werkzaamheden.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Het middelengebruik (alcohol, roken, drugs) onder onze (jonge) inwoners neemt af	We willen onze jeugd beschermen tegen middelengebruik door preventie en handhaving.	continu
	We zetten in op betere naleving van leeftijdsgrenzen en openingstijden bij alcoholverstrekkers.	continu
	Dit beleidsdoel draagt ook bij aan de realisatie van ambitie 5.2: Inwoners van Neder-Betuwe leven gezond en zijn vitaal.	

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		Ten behoeve van de uitvoering van het preventie- en handavingsplan en het opstellen van het nieuwe preventie- en handavingsplan worden er extra kosten gemaakt. Deze extra kosten worden gedekt door bestuurlijke boetes die zijn opgelegd en een reservering uit de SPUK GALA gelden.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Ondermijnende criminaliteit, uitbuiting en mensenhandel wordt voorkomen	Het actief aanpakken van productielocaties van verdovende middelen en monitoren van leegstaande gebouwen binnen onze gemeente.	continu
	Het verhogen van de (digitale) weerbaarheid van onze samenleving.	continu
	We werken samen met bedrijven om mensenhandel en arbeidsuitbuiting actief tegen te gaan.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		We zijn in 2024 gestart met het opstellen van het lokale beleid mensenhandel in aansluiting op het regionale beleid mensenhandel. Naar verwachting wordt dit beleid inclusief plan van aanpak begin 2025 vastgesteld en geïmplementeerd. Ondanks dat het lokale beleid nog niet is vastgesteld, zijn er wel al acties uitgevoerd op dit thema. Zoals het volgen van regionale trainingen voor de rol van aandachtsfunctionaris en het oppakken van concrete signalen door deze met de betrokken partners te bespreken en de regie hierop te bepalen. Ook hebben we met behulp van de partners extra inhoudelijke informatie op kunnen halen met betrekking tot prostitutie (bijvoorbeeld het aantal actieve seksadvertenties in Neder-Betuwe).
Tijd		
Middelen		

2.2 Inwoners van Neder-Betuwe kunnen vertrouwen op goede en tijdige hulp en ondersteuning van de hulpdiensten en BOA's

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Bevordering van de openbare orde en veiligheid in Neder-Betuwe	We zetten in op optimale inzet van onze wijkagenten.	continu
	Het college evalueert jaarlijks de prioriteiten voor de inzet van de boa's.	jaarlijks

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		We voldoen niet aan de wettelijke norm voor de inzet van de wijkagenten. Dit heeft verschillende oorzaken zoals uitval door ziekte, verandering van functie, prioritering binnen de eenheid, capaciteitsgebrek op andere afdelingen etc. Dit heeft een negatieve invloed op de zichtbaarheid van de politie en de uitvoering van de rol van de wijkagent. Beheerstaken van de politie zijn belegd bij de politie zelf en niet bij de burgemeester dan wel gemeente. Er is daarom beperkt invloed mogelijk op de prioriteit en inzet van de (wijk)agenten, terwijl de verantwoording voor de openbare orde wel bij het lokaal gezag ligt. Wij blijven dit continu onder de aandacht brengen in verschillende gremia en zoeken de integrale samenwerking zoveel mogelijk op.
Tijd		
Middelen		De capaciteit van de boa's is voor 2024 en 2025 uitgebreid met 1 boa met focus op jeugd conform de motie van de gemeenteraad (03257-M1). Vanwege de beschikbaar gestelde incidentele middelen en het vertrek van de eerste boa met focus op jeugd is gekozen voor inhuur van een nieuwe boa.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Behoud van een goed functionerende (vrijwillige) brandweer	We zetten in op het behoud van de huidige korpsen en hun capaciteit.	continu
	We stimuleren het behouden van de jeugdbrandweer.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Tijdige aanrijtijden en kwalitatief hoogwaardige ambulancedienst voor onze inwoners	We zetten in op betere aanrijtijden, binnen de normtijd van de ambulance.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		In het voorjaar is de gemeenteraad geïnformeerd over de opkomsttijden. Daarnaast zijn er gesprekken geweest met de Veiligheidsregio. We voldoen op dit moment nog niet aan de opkomsttijden, maar zien wel een voorzichtige verbetering. Wij blijven dit monitoren en hier aandacht voor vragen.
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

We zijn gestart met de herziening van het Bibob-beleid. We maken hiervoor gebruik van de aangeboden ondersteuning vanuit de provincie (project Feniks).

Gelet op ambitie 3.4 (Planvorming en regels Omgevingswet op orde) en met het oog op de uitvoering van het jaarplan veiligheid 2024 wordt het standplaatsenbeleid herzien.

Wat mag het kosten?

Programma: 2. Openbare orde en veiligheid				
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Mutaties per taakveld				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer				
1.2 Openbare orde en veiligheid				
Totaal mutaties per programma				

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 50.000 en afgerond op € 1.000)

Er zijn geen afwijkingen te melden binnen programma 2.

Investeringsen

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen mutaties die betrekking hebben op investeringen.

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen afwijkingen die betrekking hebben op mutaties in reserves.

Programma 3 Fysieke leefomgeving

Missie

Neder-Betuwe is een veilige, schone, aantrekkelijke en gevarieerde gemeente en staat bekend als hét laanboomcentrum van Nederland en Europa. Wij werken samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties aan het behoud en de ontwikkeling van een duurzame, leefbare en vitale gemeente. De woningvoorraad is kwalitatief op orde en stemmen we voortdurend af op de behoefte. We ontwikkelen de mobiliteit in onze gemeente zo, dat deze de bereikbaarheid, de verkeersveiligheid en de leefbaarheid versterkt.

Klimaatverandering is een urgent wereldwijd probleem. Onder invloed van klimaatverandering ontstaan maatschappelijke vraagstukken. De regierol om deze aan te pakken ligt voor een deel bij gemeenten. We werken daarom integraal aan een duurzame (lokale) leefomgeving en een gezonde leefstijl.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

- [Beheerplan duurzaam meerjarig onderhoud gemeentelijke gebouwen 2022-2025](#)
- [Landschapsontwikkelingsplan \(LOP\) Neder-Betuwe 2022-2032](#)
- [Omgevingsplan](#)
- [Nota Bovenwijkse Voorzieningen 2024 deel A \(2024\), \(deel B, actualisatie 2024\)](#)
- [Omgevingsvisie Neder-Betuwe](#)
- [Verordening Commissie Ruimtelijke Kwaliteit](#)
- [Programma Wonen 2022-2030](#)
- [Nota grondbeleid \(2016\)](#)
- [Welstandsnota \(2011\)](#)
- [VTH beleid Rivierenland 2022 \(VTH: Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving\), Bijlage 1 \(Risicoanalyse\), Bijlage 2 \(Richtlijn geharmoniseerde sancties\)](#)
- [Verordening uitvoering en handhaving Omgevingsrecht Neder-Betuwe 2023](#)
- [Programma Riolering en water 2024-2028 \(2023\)](#)
- [Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2021 \(IBOR\)](#)
- [Assetsheet Begraafplaatsen](#)
- [Assetsheet Riolering & Water \(Incl. Baggeren\)](#)
- [Duurzaamheidsvisie Neder-Betuwe 2016-2020 \(2015\)](#)
- [Klimaatnota Neder-Betuwe 2021-2025 \(2021\)](#)
- [Nota Honden\(poep\)beleid 2016 \(2016\)](#)
- [Beleidsvisie externe veiligheid Neder Betuwe 2015-2018 \(2015\)](#)
- [Bodembelastingkaart \(actualisatie 2017\)](#)
- [Neder-Betuws Verkeer- en Vervoerplan beleidsrapportage \(2018\), \(achtergrondrapportage\)](#)
- [Speelruimteplan Neder-Betuwe 2024-2027 \(2024\)](#)
- [Vervangingsplan essentaksterfte 2019-2022 \(2019\)](#)
- [Uitvoeringsplan bomen Neder-Betuwe 2019 \(2019\)](#)
- [Beleidsplan huisvesting arbeidsmigranten 2020-2022 \(2019\)](#)
- [Woonwagenebeleid \(2020\)](#)

Ambities

3.1 Wonen voor iedereen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Betaalbaar wonen voor iedereen	We gaan kleinere en goedkopere woningen bouwen.	continu
	We monitoren de lokale woningmarkt.	continu
	We borgen 30% sociale huurwoningen bij elk nieuwbouwproject en meer (10%) sociale koopwoningen.	continu
	We maken meerjarenafspraken met woningcorporatie Thuis voor de periode 2024 - 2027	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Beschikbare woningen voor iedereen	We zoeken naar mogelijkheden voor het verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt.	2025
	We doen onderzoek naar mogelijke oplossingen voor woonruimte van spoedzoekers.	2024
	We willen meer levensloopgeschikte of zorgwoningen bouwen.	continu
	We streven naar 50% toewijzing van woningen voor lokale behoefte.	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Vindbare woningen voor iedereen	We monitoren het aanbod in de vrije sector.	2024
	We onderzoeken hoe we eerder kunnen informeren over een sociale huurwoning en de wachtlijst.	2025
	We gaan voorlichting geven over levensloop bestendig wonen aan senioren	2024
	We communiceren actief over woningbouw aan inwoners.	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		

Middelen		
-----------------	--	--

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Voldoende aanbod wonen dichtbij werk voor arbeidsmigranten	We realiseren voldoende nieuwe verblijfsplaatsen voor arbeidsmigranten	2023-2026
	We voeren een inventarisatie uit over het aantal arbeidsmigranten bij agrariërs (short stay).	2024
	We geven uitvoering aan het regionaal convenant arbeidsmigranten.	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		De inventarisatie van het aantal arbeidsmigranten bij agrariërs is door capaciteitsgebrek achtergebleven. We gaan dit in 2025 uitvoeren.
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Rekening houden specifieke behoefte woonwagenebewoners	We realiseren dertien nieuwe standplaatsen voor woonwagenebewoners.	2024-2027

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

3.2 In onze openbare ruimte is het heel, schoon en veilig en bereikbaar voor iedereen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Veilig en goed onderhouden wegennet	We continueren de uitvoering van het Neder-Betuws Verkeer- en vervoerplan.	continu
	We realiseren een randweg Opheusden voor het ontlasten van de kern Opheusden en de ontsluiting van het Tree Valley Business Centre. Daarnaast creëren we de mogelijkheid om wijk Herenland aan te sluiten op de randweg.	2024-2027
	We volgen de ontwikkelingen rond de verbreding van de Rijnbrug	2024 e.v.
	We onderzoeken een betere ontsluiting van Ochten-Oost en -Noord.	continu
	We onderzoeken een goede verbinding voor langzaam verkeer tussen Casterhoven en andere delen van het dorp	2024

	Kesteren.	
--	-----------	--

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		Er is een risicoanalyse uitgevoerd die nodig is voor verbreding van de spoorwegovergang Hoofdstraat. Deze zal binnenkort aan ProRail aangeboden worden met het verzoek om de voorbereidingen van de uitvoering te starten. Conform de werkwijze zal ProRail voorafgaand een factuur sturen om het project te kunnen starten. De verwachting is dat dit niet meer dit jaar zal zijn. De gemeentelijke bijdrage zullen we pas in 2025 overmaken.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Goede bereikbaarheid openbaar vervoer	We lobbyen voor korte reistijden naar de centrumgemeenten.	continu
	We zetten ons in voor behoud van goede en duurzame veerverbindingen.	continu
	We ronden de herinrichting van de omgeving station Opheusden af.	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Effectieve en efficiënte inrichting en beheer openbare ruimte	We gaan uitvoering geven aan het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR).	continu
	Bij nieuwbouwlocaties wordt voldoende rekening gehouden met aaneengesloten speelplekken.	continu
	We starten een communicatiecampagne met als doel het zwerfafval tegen te gaan.	continu
	We onderzoeken hoe we op een respectvolle manier voldoende ruimte kunnen houden op de gemeentelijke begraafplaatsen.	continu
	We onderzoeken hoe we de kwaliteit van het openbaar groen kunnen verbeteren tegen lagere beheerkosten.	continu
	We gaan uitvoering geven aan de 1e fase van het baggerplan voor de B- en C-watergangen.	2023-2025
	We maken een doorstart met het honden(poep)beleid	2023-2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		

Middelen		In de vastgestelde AVRI werkbegroting 2024 voor groen en reiniging is door AVRI een fout gemaakt. Belangrijke kosten zijn niet meegenomen of niet correct toegekend. Dit zorgt voor hogere uitgaven dan begroot. AVRI heeft u hier 12 september jl. over geïnformeerd.
-----------------	--	--

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Sober en doelmatig beheer gemeentelijke gebouwen	We voeren het Beheerplan duurzaam meerjarig onderhoud gemeentelijke gebouwen uit. (Deze activiteiten zijn verder uitgewerkt in Programma 6.)	2022-2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		Door onderbezetting en de uitvoering van diverse extra en onvoorziene werkzaamheden hebben wij het meerjarig onderhoudsprogramma (MJOP) 2024 niet volledig uit kunnen voeren. Dit betreft met name de schilderwerkzaamheden.
Tijd		We verwachten dat we uit gaan lopen met onze planning.
Middelen		

3.3 We willen een duurzame gemeente zijn, klaar voor de toekomst

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Duurzame en gezonde leefstijl	We geven eenvoudige oplossingen voor een duurzame leefstijl. (<i>Meer over gezondheid vindt u terug onder ambitie 5.2 Inwoners van Neder-Betuwe leven gezond en zijn vitaal</i>)	2023-2026
	We realiseren meer openbare laadpalen voor elektrisch vervoer.	2023-2026

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Verlagen van het energieverbruik	We stimuleren het gebruik van subsidieregelingen voor het uitvoeren van maatregelen die bijdragen aan een laag energieverbruik.	2023-2026
	We voeren onze Warmtetransitieviesie uit.	2023-2026
	We zetten ons in voor de bestrijding van energiearmoede bij onze inwoners.	2023-2026
	Wij maken een plan voor aardgasvrije wijken.	2024-2025

	Via de pilot Energie Expertteam Rivierenland ondersteunen wij samen met VNO NCW en S-tec ondernemers bij de verduurzamingsopgave.	2024
--	---	------

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Toekomstbestendige leefomgeving	We bevorderen een groene, schaduwrijke leefomgeving.	continu
	Bij de herinrichting van wijken treffen we klimaatbestendige maatregelen die zijn afgestemd op extremer weer.	continu
	We plaatsen meer groen in woonwijken, vooral met bomen	2023-2026

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Circulaire samenleving	We stimuleren hergebruik van verpakkingen (en het minder gebruik te maken van wegwerpverpakkingen).	2023-2026
	We stimuleren de recycling van grondstoffen.	2023-2026
	We verminderen ons restafval.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Nieuwe energievormen	We stimuleren het overschakelen van fossiele energie naar duurzame bronnen.	continu
	We zetten in om bij windmolens op land minimaal 50% ten goede te laten komen aan de lokale gemeenschap.	2023-2026
	We gaan in overleg om de knelpunten op elektriciteitsnet te verminderen of te verbeteren.	2023-2026
	We stimuleren innovatie samen met lokale ondernemers.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		

Tijd		
Middelen		

3.4 We zorgen voor samenhang tussen de huidige omgevingskwaliteit en toekomstige functies ter vervulling van maatschappelijke behoeften

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Gezonde en kwalitatieve leefomgeving	De bodemkwaliteit wegen we integraal mee. (aanvullingsspoor Bodem Omgevingswet)	2024 e.v.
	Actualiseren Welstandsnota.	2024 e.v.
	We hebben zorg voor een schone lucht (o.a. stookbeleid).	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Omgaan met de schaarse ruimte	Keuzes maken welke functies wel/niet in het buitengebied.	2024
	Regionaal samenwerken aan complexe opgaven.	2024 e.v.
	De gemeente draagt als stakeholder bij aan een integrale afweging voor de drinkwaterreserveringsgebieden.	2024 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		Het opstellen van een concept programma Buitengebied gaat langer duren dan gepland. De geplande college-informatieavond is op 4 december. Besluitvorming in het college vindt naar verwachting plaats in het 1e kwartaal van 2025.
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Planvorming en regels Omgevingswet op orde	Eén gemeentedeckend Omgevingsplan in fases.	2024 e.v.
	Juridische regels omzetten in 'toepasbare regels': gebruiksvriendelijk en leesbaar.	2024 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		Het omgevingsplan Kernen ondervindt vertraging door de beperkingen aan de omgevingsplansoftware. De transitieperiode om te komen tot een gemeentedeckend

		omgevingsplan is door de wetgever met 2 jaar verruimd tot 1 januari 2032. De verwachting is dat we binnen deze termijn de volledige transitie hebben voltooid.
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Nuchter natuur- en stikstofbeleid	Toekomstperspectief bieden voor agrariërs, met ruimte voor bedrijfsontwikkeling en innovatie.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Werkende en werkbare digitale systemen	Een stabiele en functionele (regionale) keten van systemen.	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		De gemeente beschikt over een werkende keten van systemen. Er waren echter wel beperkingen. Bepaalde door ons benodigde functionaliteiten voor de opbouw van het omgevingsplan (o.a. normen en viewer) werkten niet in de software. Omdat er onvoldoende vertrouwen was in de softwareleverancier en het tijdig oplossen van de problemen is eind september besloten om afscheid te nemen van de huidige softwareleverancier. Er zijn stappen gezet om nieuwe software aan te schaffen.
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Ruimtelijke initiatieven helder en duidelijk	We streven naar een goede dienstverlening door integrale beoordeling ruimtelijke initiatieven.	continu
	We zorgen voor een goede dienstverlening door het inrichten van een intake- en omgevingstafel.	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Wat mag het kosten?

Programma: 3. Fysieke Leefomgeving				
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Mutaties per taakveld				
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-96	-4		
2.1 Verkeer en vervoer	-730	727	-175	-43
2.2 Parkeren				
2.3 Recreatieve havens				
2.5 Openbaar vervoer				
5.5 Cultureel erfgoed				
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	154	200	-7	-9
7.2 Riolering				
7.3 Afval				
7.4 Milieubeheer	180	146	146	146
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-1	-1	-1	-1
8.1 Ruimte en leefomgeving	34			
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-1.595	1.566	-7	6
8.3 Wonen en bouwen	16	16	12	4
Totaal mutaties per programma	-2.037	2.649	-32	104

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening

(verschillen groter dan € 50.000 en afgerond op € 1.000)

Actualisatie staat van vaste activa (voordeel € 162.000 in 2024, voordeel € 175.000 voor 2025, voordeel € 200.000 voor 2026 en voordeel € 55.000 voor 2027)

In deze bestuursrapportage is de actualisatie van onze kapitaalgoederen opgenomen die met name voortkomt uit vertraging die gemeld zijn in de jaarstukken 2023 en aanvullend de bijstelling vanuit het jaar 2024. In deze bestuursrapportage ziet u daarvan de meerjarige effecten terugkomen. Het betreft een financieel effect dat diverse taakvelden betreft. Het financieel effect is bij deze verzameld onder één noemer. Dat betekent echter wel dat u kleine verschillen kunt aantreffen in de verantwoording per taakveld, omdat in de onderliggende verantwoording per taakveld geen rekening gehouden is met de actualisatie van de kapitaalgoederen, maar dat het financieel effect wel verwerkt is in de bedragen per taakveld in de tabel hierboven.

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden (voordeel incidenteel € 92.000 voor 2024)

De gemeente heeft de oude brandweerkazerne aan de Oranjelaan 1b te Dodewaard via verkoop bij inschrijving openbaar aangeboden. Na beoordeling van de inschrijvingen is de koper geselecteerd op

basis van het hoogste bod. Recent is de koopovereenkomst gesloten, onder voorbehoud van bestuurlijke goedkeuring. De verkoop levert een incidenteel voordeel van € 92.000 op ten opzichte van de begroting 2024.

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer (voordeel incidenteel € 621.000 voor 2024, nadeel incidenteel € 879.000 voor 2025)

Werkbegroting AVRI-IBOR 2024 reiniging (nadeel incidenteel € 129.000 voor 2024 en 2025)

In de eerder vastgestelde werkbegroting 2024 van AVRI-IBOR zijn essentiële kosten zoals tractie, werkvoorbereiding en huisvesting niet correct meegenomen. Deze afwijking is ontstaan doordat AVRI de aangeboden begroting niet goed heeft doorgerekend. Hierdoor is in de werkbegroting reiniging een tekort ontstaan van € 129.300. Dit geldt niet alleen voor 2024, maar ook voor het overgangsjaar 2025. Weliswaar worden de beeldbepalende taken in 2025 weer onder eigen regie uitgevoerd, maar het is nog niet duidelijk wanneer welke taken precies worden teruggehaald. Daarom willen we dit bedrag ook voor heel 2025 reserveren. Deze budgetafwijking hangt samen met de overschrijding op taakveld 5.7 Werkbegroting AVRI-IBOR 2024 groen.

Spoorwegovergang Hoofdstraat Kesteren (voordeel incidenteel € 750.000 voor 2024, nadeel incidenteel € 750.000 voor 2025)

In het coalitieakkoord is opgenomen dat een goede verbinding, voor langzaam verkeer tussen Casterhoven en andere delen van het dorp Kesteren, gewenst is. Hiervoor is het nodig dat de spoorwegovergang op de Hoofdstraat wordt aangepast. Daarbij moeten er gescheiden voorzieningen voor langzaam verkeer worden gerealiseerd. Hiervoor is een budget van € 750.000 opgenomen voor 2024. Dit is de gemeentelijke bijdrage aan ProRail om de herinrichting van de overgang te realiseren. Inmiddels is een risicoanalyse opgesteld. Deze analyse is nodig om ProRail te verzoeken de spoorwegovergang aan te pakken. Dit is een langdurig traject geweest. In oktober 2024 wordt de risicoanalyse ter vaststelling aan het college aangeboden. Daarna zal ProRail verzocht worden het project op te starten. Wij stellen voor om het budget over te hevelen naar 2025.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie (nadeel incidenteel € 156.000 voor 2024, nadeel incidenteel € 202.000 voor 2025)

Werkbegroting AVRI-IBOR 2024 groen (nadeel incidenteel € 164.000 voor 2024 en 2025)

In de eerder vastgestelde werkbegroting 2024 van AVRI-IBOR, die gebaseerd is op eenheidsprijzen voor groen, zijn essentiële kosten zoals tractie, werkvoorbereiding en huisvesting niet correct meegenomen. Deze afwijking is ontstaan doordat Avri de aangeboden begroting niet goed heeft doorgerekend. Hierdoor is in de werkbegroting groen een tekort ontstaan van € 163.700. Dit geldt niet alleen voor 2024, maar ook voor het overgangsjaar 2025. Weliswaar worden de beeldbepalende taken in 2025 weer onder eigen regie uitgevoerd, maar het is nog niet duidelijk wanneer welke taken precies worden teruggehaald. Daarom willen we dit bedrag ook voor heel 2025 reserveren. Deze budgetafwijking hangt samen met de overschrijding op taakveld 2.1 Werkbegroting AVRI-IBOR 2024 reinigen.

Oplevering Amaliahof Kesteren (nadeel incidenteel € 30.000 voor 2024)

Onlangs is de ruimtelijke ontwikkeling Amaliahof door de projectontwikkelaar aan de gemeente opgeleverd. Om het groen in beheer en onderhoud te kunnen nemen, zijn aanvullende middelen benodigd. Sinds de voormalige bewoners zijn vertrokken, is aan de groenstrook geen onderhoud meer gepleegd. Ook Tennisvereniging De Kersenplukkers heeft gemeld dat de groenstrook tussen Amaliahof en het terrein van de vereniging slecht onderhouden is. De overhangende takken kunnen leiden tot gevaarlijke situaties. Om de groenstrook per 1 januari 2025 in beheer te kunnen nemen moet eerst het achterstallige onderhoud weggewerkt worden.

Uitvoeringsbudget speelruimtebeleid 2024 (voordeel incidenteel € 38.000 voor 2024, nadeel incidenteel € 38.000 voor 2025)

In het Speelruimteplan 2024-2027 is afgesproken dat dit jaar 6 speelplekken heringericht worden. Twee daarvan worden in 2024 afgerond. Bij de overige vier speelplekken geldt dat de aanbesteding en uitvoering doorlopen in 2025. Wij stellen voor de geraamde middelen voor de herinrichting van

de speelplekken aan de Slotstraat IJzendoorn, Craaienhof Kesteren, Hazelaarstraat Opheusden en Vuurdoornstraat Opheusden mee te nemen naar 2025.

Taakveld 7.4 Milieubeheer (nadeel incidenteel € 199.000 voor 2024, nadeel structureel vanaf 2025 € 149.000)

Werkbegroting ODR (nadeel structureel € 149.000)

In de bijgestelde begroting van de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) voor 2024 is de begroting van de ODR structureel verhoogd met € 148.500. Dit bedrag is eind 2023 reeds gemeld aan de raad en ook verwerkt in de begroting 2025 van de ODR. Echter, er is verzuimd deze verhoging te verwerken in de financiële positie. Hierdoor ontbreekt dit bedrag in onze eigen begroting.

Bijdrage aan Stichting Gebiedsfonds Neder-Betuwe (nadeel incidenteel van € 50.000 voor 2024)

De Stichting Gebiedsfonds Neder-Betuwe wordt in 2024 operationeel. De bijdrage aan de Stichting van € 50.000 wordt gedekt door een onttrekking uit de reserve Duurzaamheid.

Taakveld 8.1 Ruimte en leefomgeving (nadeel incidenteel € 34.000 voor 2024)

Regionale gebiedsprocessen (nadeel incidenteel voor 2024 € 21.000)

Via de decembercirculaire 2023 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de inzet regionale gebiedsprocessen. Uiteraard dient dit in relatie gezien te worden met de verhoging van de algemene uitkering. Voor meer informatie over de decembercirculaire verwijzen wij u naar de raadsinformatiebrief decembercirculaire 2023.

Uitvoeringskosten Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en Lbv plus (nadeel incidenteel voor 2024 € 13.000)

Via de meicirculaire 2024 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoeringskosten LBV en LBV-plus. Het betreft een incidenteel nadeel van € 13.000. Uiteraard dient dit in relatie gezien te worden met de verhoging van de algemene uitkering. Voor meer informatie over de meicirculaire verwijzen wij u naar de raadsinformatiebrief meicirculaire 2024.

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) (voordeel incidenteel € 1.573.000 voor 2024, nadeel incidenteel € 1.573.000 voor 2025)

Bouwgrondexploitatie Casterhoven (voordeel incidenteel € 758.000 voor 2024, nadeel incidenteel € 758.000 voor 2025)

Op basis van de vaststellingsovereenkomst Casterhoven krijgt de gemeente een bijdrage die is verdeeld over twee fasen. De eerste fase van € 390.000 is ontvangen in 2022, de tweede fase van € 515.000 is ontvangen in 2023. Nog niet alle werkzaamheden betreffende Casterhoven zijn uitgevoerd. Het plangebied moet nog woonrijp worden gemaakt en er zijn conform de vaststellingsovereenkomst nog werkzaamheden die de gemeente moet begeleiden. Wij verzoeken het resterende bedrag van € 758.000 over te hevelen naar het volgend boekjaar.

Aankoop duurzame roerende zaken Randweg Opheusden (incidenteel voordeel € 475.000 voor 2024 en incidenteel nadeel € 475.000 voor 2025)

In 2024 is er geen woning aangekocht op het tracé van de Randweg Opheusden. Het geraamde budget van € 475.000 is dan ook niet aangewend. Voorgesteld wordt om dit bedrag over te hevelen naar 2025.

Subsidie Stichting Ontmoetingscentrum Ochten (voordeel incidenteel € 540.000 voor 2024 en nadeel incidenteel € 540.000 voor 2025)

Het bestemmingsplan voor het Centrumplan Ochten is in de raadsvergadering van 26 september vastgesteld en ligt momenteel ter inzage. Pas na afronding van de ruimtelijke procedure zal dit plan uitgevoerd worden en kan de subsidie uitgekeerd worden. Daarom wordt voorgesteld dit bedrag over te hevelen naar 2025.

Opbrengst grondverkoppen (nadeel incidenteel € 200.000 voor 2024 en voordeel incidenteel € 200.000 voor 2025)

Pas nadat het bestemmingsplan voor het Centrumplan Ochten onherroepelijk is kan de levering van de woning plaatsvinden. De geraamde verkoopopbrengst moet daarom overgeheveld worden naar 2025.

Taakveld 8.3 Septemercirculaire 2024 Wet Betaalbare Huur (nadeel structureel € 22.000 voor 2024 aflopend naar € 8.000 in 2027)

Via de septemercirculaire 2024 zijn middelen beschikbaar gesteld voor uitvoering van de Wet Betaalbare Huur. Het betreft hier een structureel nadeel van € 22.000 in 2024 aflopend naar € 8.000 in 2027. Uiteraard dient dit in relatie gezien te worden met de verhoging van de algemene uitkering. Voor meer informatie over de septemercirculaire verwijzen wij u naar de raadsinformatiebrief septemercirculaire 2024.

Investerings

Brug Meersteeg Echteld

In september jl. zijn wij gestart met de verbreding van de brug over de Linge bij Echteld, zoals opgenomen in het Neder-Betuws Verkeer- en Vervoerplan. Door het creëren van een afgescheiden fietspad moet de fietsveiligheid verbeterd worden. Omdat de gemeentegrens met Buren precies in het midden van de brug ligt, zijn er afspraken gemaakt over het gezamenlijk realiseren van dit project (50/50). Voor dit project was oorspronkelijk € 200.000 geraamd. Echter, wij hebben een subsidiebeschikking van de provincie Gelderland ontvangen (€ 200.000). Hiervan ontvangen wij € 100.000. Daarnaast hebben wij geconstateerd dat als gevolg van de gestegen (grondstof) prijzen en verdere concretisering van de plannen er € 100.000 extra budget benodigd is. Hiervan komt de helft voor rekening van de gemeente Buren.

Samenvattend betekent dit, dat voor het in 2022 verstrekte krediet van € 200.000, er € 50.000 bijgeraamd moet worden. Hiermee komt het krediet op € 250.000. Hoewel er sprake is van een verhoging van het krediet leidt het geld dat we ontvangen vanuit de provincie tot een voordeel in de verwerking van de kapitaallasten. Nu wordt er over € 200.000 kapitaallasten berekend, maar dit is € 150.000 geworden (€ 250.000 minus de ontvangen subsidie vanuit de provincie € 100.000).

Mutaties reserves

Programma 3 Mutaties in reserves					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 50.000)		2024	2025	2026	2027
0.10	RS Duurzaamheid	-50.000			
0.10	RS Omgevingswet	180.000			
0.10	RS Omgevingswet	125.000			

Reserve duurzaamheid

De Stichting Gebiedsfonds Neder-Betuwe wordt in 2024 operationeel. De bijdrage aan de Stichting van € 50.000 wordt gedekt door een onttrekking uit de reserve Duurzaamheid.

Reserve Omgevingswet

In de decembercirculaire 2023 is vanuit het Rijk € 180.483 beschikbaar gesteld voor de invoeringskosten van de Omgevingswet. Dit geld is via de resultaatbestemming van de jaarstukken 2023, gestort in de algemene reserve. Dit is niet terecht. Het geld wordt nu gestort in de reserve Omgevingswet.

In de meicirculaire 2024 is vanuit het Rijk € 124.553 beschikbaar gesteld voor de uitvoeringskosten van de Omgevingswet. Het bedrag wordt gestort in de reserve Omgevingswet.

Programma 4 Economie

Missie

De komende jaren investeren we verder in een goed ondernemersklimaat, een goede ondernemersdienstverlening en een goede kwaliteit van onze werklocaties. We willen daarmee welvaart en werkgelegenheid behouden en bevorderen. Lokale ondernemers verdienen onze speciale aandacht. Zij zijn immers belangrijk voor de leefbaarheid en het voorzieningenniveau in onze dorpen. Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze gemeente en de omliggende regio. Ook dat levert een bijdrage aan het behoud van het voorzieningenniveau in de kernen. We stimuleren activiteiten op het gebied van toerisme en recreatie en richten ons op het aantrekken van meer recreanten. De agrarische sector steunen wij. Waar mogelijk ondersteunen we innovatie.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

- [Neder-Betuws Verkeer-en Vervoerplan, beleidsrapportage \(2018\), \(achtergrondrapportage\)](#)
- [Detailhandelsstructuurvisie Neder-Betuwe \(2016\)](#)
- [Kadernota basismobiliteit \(2015\)](#)
- [Intergemeentelijke Strategische Visie Laanboomcentrum Betuwe \(2016\)](#)
- [Regionaal Ambitiedocument 2022-2025](#)
- [Ruimtelijke Strategische Visie Regio Rivierenland \(2019\)](#)
- [Regionaal Programma Werklocaties 2019-2024 \(2020\)](#)
- [Structuurvisie Agro Business Centre Opheusden \(2014\)](#)
- [Ruimtelijk Kwaliteitskader Agro Business Centre Opheusden \(2017\)](#)
- [Beleidsrichtlijnen Kantoren op bestaande bedrijventerreinen \(2020\)](#)
- [Omgevingsvisie](#)

Ambities

4.1 We zorgen voor een veerkrachtige economische structuur

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Goed ondernemersklimaat	We versterken de ondernemersdienstverlening.	continu
	We werken planmatig aan de versterking van de lokale economie.	2024 e.v.
	We bevorderen een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. <i>(Dit draagt ook bij aan 6.1 Goed en passend onderwijs voor alle inwoners in Neder-Betuwe.)</i>	2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Ondersteuning en innovatie agrarische sector	We nemen deel aan het Laanboompact en voeren projecten uit.	2024 e.v.
	We vernieuwen de handreiking voor de teeltondersteunende voorzieningen (TOV).	2024

	We stimuleren biodiversiteit. <i>(Dit wordt verder uitgewerkt in ambitie 3.4).</i>	-
--	--	---

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Goed vestigingsklimaat	We maken ons sterk voor (uitbreidings)ruimte voor onze lokale ondernemers.	continu
	We plannen een voldoende aanbod van nieuwe bedrijventerreinen binnen onze mogelijkheden.	continu
	We zorgen dat onze bedrijventerreinen duurzaam en toekomstbestendig zijn	continu
	We gaan verder met de planvorming van fase 2 van het Tree Valley Business Centre.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Florerende dorpen en kernen	We zetten actief in op de winkelconcentratieplannen.	continu
	We hebben een faciliterende rol bij het voorzieningenniveau in de dorpen.	continu
	We faciliteren de initiatiefnemers in het centrum van Ochten bij de herontwikkeling van een nieuwe supermarkt, en dorps huis en de toevoeging van nieuwe centrumfuncties. We investeren in de herinrichting van de openbare ruimte zodat het plein een kwaliteitsverbetering krijgt.	continu
	We zorgen voor een economische inbreng bij de ontwikkeling van het Omgevingsplan Kernen.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Afstemming met regionaal	Als regiogemeente zijn we betrokken bij de uitvoering van het Regionaal Economisch Ambitiedocument.	continu

economische agenda		
---------------------------	--	--

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

4.2 We vergroten de aantrekkelijkheid van ons gebied voor inwoners en bezoekers

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Goed omgaan met ons (cultureel) erfgoed	We maken de beschikbare informatie over ons erfgoed toegankelijk.	2025
	We herijken de gemeentelijke monumentenlijst en voegen waardevol landschap en ensembles toe.	2024-2025
	We benutten kansen die erfgoed biedt.	continu
	We borgen ons erfgoedbeleid in regels in het nieuwe Omgevingsplan.	2024 e.v.
	We vergroten de zichtbaarheid van het cultureel en historisch erfgoed. (Regioplan Inspirerend Rivierenland)	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Bevorderen van recreatie en toerisme	We richten ons op het aantrekken van meer recreanten.	continu
	We zorgen voor voldoende mogelijkheden om te ontspannen, onder meer door aantrekkelijke fiets- en wandelpaden. We verkennen de realisatie van een fietsverbinding tussen Echteld en Tiel.	2023-2025
	We vergroten de bekendheid van het merk De Betuwe.	2023-2025
	We stellen een samenwerkingsagenda Boven-Linge op en voeren deze uit.	2023-2025
	We integreren het project Gastvrije Waaldijk in het dijkversterkingsproject.	2023-2027
	We werken samen in de regio aan de opgaven agrotourisme en cultuurhistorische landmarks.	2023-2025
	We werken aan de ontwikkeling van de Veerhaven Ochten.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		De uitvoering van het project Gastvrije Waaldijk is gekoppeld

		aan de planning van de dijkversterking door het waterschap. De dijkversterking is doorgeschoven naar 2025. Dat betekent dat we dit jaar de lokale maatregelen voor de Gastvrije Waaldijk niet uit kunnen voeren.
Middelen		Er is een bedrag van € 77.000 beschikbaar voor de uitvoering van de lokale maatregelen voor de Gastvrije Waaldijk. Dit bedrag wordt overgeheveld naar 2025.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Ons landschap aantrekkelijker maken	We geven uitvoering aan het Landschapsontwikkelingsplan (LOP).	continu
	We zetten in op meer biodiversiteit.	continu
	We plaatsen meer bomen in het openbaar gebied en stimuleren dit op particulier terrein.	continu
	We zijn zuinig op onze bijzondere landschappelijke ensembles.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

We vergroten de bekendheid van het merk De Betuwe

Voor het vergroten van de bekendheid van het merk De Betuwe zijn we met de zeven Betuwse gemeenten (vijf van regio Rivierenland) en Overbetuwe en Lingewaard een proces opgestart om een gezamenlijke streekmarketing te onderzoeken. Hiervoor is een extern bureau ingeschakeld die in het 2e kwartaal van start zal gaan.

Wat mag het kosten?

Programma: 4. Economie				
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Mutaties per taakveld				
3.1 Economische ontwikkeling	-35	35		
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur				
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen				
3.4 Economische promotie	-378	376	-1	-1
Totaal mutaties per programma	-413	411	-1	-1

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening
(verschillen groter dan € 50.000 en afgerond op € 1.000)

Taakveld 3.1 Lokaal economisch beleid - detailhandelstructuurvisie (voordeel incidenteel € 35.000 voor 2024, nadeel incidenteel € 35.000 voor 2025)

De detailhandelstructuurvisie (DSV) dateert uit 2016. Sindsdien is er veel veranderd. In onze kernen en in de markt. Daardoor is de DSV op onderdelen mogelijk verouderd. In de begroting van 2024 is daarom een eenmalig budget van € 35.000,- opgenomen voor de herijking van de DSV. Het betreft kosten voor de inzet van een adviesbureau gespecialiseerd in detailhandel in dorpskernen. Omdat andere beleidsvraagstukken binnen het taakveld economische ontwikkeling prioriteit hebben gekregen lukt het niet om de herijking van de DSV in 2024 uit te voeren. De beschikbare ambtelijke capaciteit is ingezet op de afronding van de bestuursopdracht Programma Economie en de start van een nieuwe bestuursopdracht Ruimte voor Bedrijven. Het herijken van de DSV willen we in 2025 alsnog uitvoeren.

Taakveld 3.4 Economische promotie (voordeel incidenteel van € 377.000 in 2024, nadeel incidenteel van € 377.000 in 2025)

Dijkversterkingstraject Waaldijk (voordeel incidenteel € 300.000 in 2024, nadeel incidenteel € 300.000 in 2025)

In 2024 is een eenmalig bedrag van € 300.000 aangevraagd en beschikbaar gesteld voor de verbreding van de Gastvrije Waaldijk bij de komgrenzen van IJzendoorn, Ochten en Dodewaard. Het betreft meerkosten voor een wenselijke toevoeging aan het ontwerp van de Gastvrije Waaldijk (wegprofiel en wegmeubilair), waarvoor binnen de klankbordgroep groot draagvlak is. Deze verbreding kan niet volledig gefinancierd worden uit het budget Gastvrije Waaldijk (Waterschap). De meerkosten komen voor rekening van de gemeente. De inrichting van de weg kan pas plaatsvinden nadat de versterking van het dijkvak Neder-Betuwe is afgerond. De werkzaamheden zijn recent gestart en lopen door in 2025.

Taakveld 3.4 Gastvrije Waaldijk (voordeel incidenteel € 77.000 in 2024, nadeel incidenteel € 77.000 in 2025)

Binnen het budget Toerisme, onder het programma Economie, is nog een bedrag van € 77.000 beschikbaar voor Gastvrije Waaldijk. Dit bedrag is voor de helft gereserveerd voor lokale maatregelen en voor de helft voor het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie naar een fietsverbinding over het Amsterdam-Rijnkanaal. De planning en uitvoering van Gastvrije Waaldijk is gekoppeld aan de planning van de dijkversterking door het waterschap. Gastvrije Waaldijk volgt de uitvoering van de dijk-versterking. De dijkversterking begint pas medio 2025. Dat betekent dat het dit jaar niet meer lukt om de lokale maatregelen ten behoeve van Gastvrije Waaldijk uit te voeren. Voor het overgebleven bedrag van de haalbaarheid van de fietsverbinding wordt samen met de gemeente Tiel een lobby traject opgestart in 2025. We stellen voor het bedrag over te hevelen naar 2025.

Investerings

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen mutaties die betrekking hebben op investeringen.

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen afwijkingen die betrekking hebben op mutaties in reserves.

Programma 5 Wmo, jeugdzorg en participatiewet

Missie

In Neder-Betuwe doet iedereen ertoe. De inwoners in onze gemeente zijn zorgzaam en waar mogelijk helpen zij elkaar en zorgen zij voor elkaar. Om inwoners hiertoe in staat te stellen, ondersteunen wij vormen van informele zorg en versterken wij de samenwerking met en tussen onze maatschappelijke partners. Zo stellen we inwoners in staat om zoveel mogelijk zelf de regie te voeren over hun leven. Vanuit eigen kracht en met steun van de omgeving. Zelfredzaam zijn, dat lukt niet iedereen. Wij bieden dan zorg en ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet. Zorgvragers hebben keuzevrijheid, zodat de hulp past bij hun levensovertuiging. Wij zetten steeds meer in op preventie, omdat we willen voorkomen dat mensen zorg nodig hebben. Voorkomen is immers beter dan genezen.

Deze missie komt overeen met de vastgestelde visie in de Integrale Beleidsnota Sociaal Domein. De ambities en ontwikkelingen binnen dit programma komen grotendeels terug in de nota of de bijbehorende uitvoeringsplannen.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

Algemeen

- [Raadsvisie 2030 \(2019\)](#)
- [Integrale Beleidsnota Sociaal Domein "Samen verder op de ingeslagen weg" 2021 - 2024 \(2021\)](#)
- [Uitvoeringsplan Meedoen en Samenleven \(2022\)](#)
- [Uitvoeringsplan Optimaal Ontwikkelen en Opgroeien \(2022\)](#)
- [Uitvoeringsplan Gezond en Vitaal \(2022\)](#)
- [Algemene subsidieverordening Neder-Betuwe 2019 \(2019\)](#)
- [Nadere regel subsidies voor vrijwilligersorganisaties \(2019\)](#)
- [Nadere regel belangenbehartiging sociaal domein 2019 \(2019\)](#)

Wmo/Jeugd

- [Nota Kernpunten \(2013\)](#),
- [Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Neder-Betuwe 2020 \(2020\)](#)
- [Verordening Jeugdhulp gemeente Neder-Betuwe 2022 \(2021\)](#)
- [Dienstverleningsovereenkomst Wmo/Jeugd door de regio Rivierenland \(2019\)](#)
- [Nadere regel subsidie vervanging buurtbus Klaartje en Swobrik 2019 \(2019\)](#)
- [Nadere regels Maatschappelijke ondersteuning gemeente Neder-Betuwe 2019 \(2019\)](#)
- [Beleidsregels huishoudelijke ondersteuning Wmo gemeente Neder-Betuwe 2020 \(2020\)](#)
- [Nadere regels jeugdhulp gemeente Neder-Betuwe 2022 \(2022\)](#)
- [Beleidsregels woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen Neder-Betuwe 2021 \(2021\)](#)

Participatie

- [Vangnetregeling Participatiewet \(2015\)](#)
- [Re-integratieverordening \(2017\)](#)
- [Verordening individuele studietoelage Participatiewet \(2022\)](#)
- [Verordening meedoenregeling Neder-Betuwe 2022 \(2022\)](#)
- [Afstemmingsverordening Participatiewet \(2016\)](#)
- [Verordening individuele inkomenstoelage \(2014\)](#)
- [Verordening loonkostensubsidie \(2017\)](#)
- [Gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland \(2021\)](#)

Volksgezondheid

- [Gemeenschappelijke regeling GGD Gelderland-Zuid \(2024\)](#)
- [Meerjarenstrategie GGD Gelderland-Zuid 2024-2027 \(2023\)](#)
- [Preventie- en Handhavingsplan Alcohol Neder-Betuwe 2022-2024 \(2021\)](#)
- [Uitvoeringskader gezond opgroeien in Neder-Betuwe 2019-2024 \(2019\)](#)
- [Monitor Neder-Betuwe Bloeit! 2019-2024 \(2020\)](#)

- [Nadere regel subsidie voorkomen en/of verminderen van eenzaamheid 2022 \(2022\)](#)
- Overige
- [Verordening tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten \(2018\)](#)
 - [Beleidsplan Schuldhulpverlening 2018-2021 \(2018\), bijbehorende beleidsregels \(2022\)](#)
 - [Verordening beslistermijn Schuldhulpverlening Neder-Betuwe 2022 \(2021\)](#)
 - [Beleidsregels Bijzondere Bijstand 2022 \(2022\)](#)
 - [Plan van aanpak bestrijding kinderarmoede \(2018\)](#)
 - [Beleidsplan GGZ Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2018-2020 'Samen Dichtbij' \(2018\)](#)
 - [Beschermd Wonen, regio Nijmegen en Rivierenland \(2021\)](#)

Ambities

5.1 Inwoners zijn zoveel mogelijk zelfredzaam en kunnen deelnemen aan de samenleving

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Inwoners met een hulpvraag ontvangen passende ondersteuning	We bieden een helpende hand bij het formuleren van een hulpvraag, door onder andere onafhankelijke cliëntondersteuning, het welzijnswerk en de Kernpunten	continu
	Wij borgen de kwaliteit en beschikbaarheid van ondersteuning middels een aanbesteding en contractmanagement	continu
	We zorgen dat inwoners keuzevrijheid hebben zodat de geboden hulp aansluit bij hun levensovertuiging en identiteit	continu
	We ondersteunen vormen van informele zorg en blijven hiervoor in gesprek met onze (lokale) partners	continu
	We evalueren de methode één gezin - één plan - één regisseur, waarbij we één regisseur inzetten voor de ondersteuning van gezinnen	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		<ul style="list-style-type: none"> • Er is sprake van financiële afwijkingen op maatwerkvoorzieningen Wmo (vervoersvoorzieningen, woningaanpassingen en rolstoelvoorzieningen) en begeleiding. • Voor onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO) is sprake van een onderbesteding, die bestemd wordt voor 2025. Dan wordt OCO opnieuw ingekocht en verder doorontwikkeld. • Vanaf 2024 hebben we een oplossingsbudget voor noodzakelijke kosten voor ondersteuning die buiten de Wmo, Jeugdwet of Participatiewet valt. De middelen zijn vooralsnog toereikend en er blijft een deel van het budget over.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Inwoners zijn zoveel mogelijk financieel zelfredzaam	We bieden ondersteuning aan inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden en behouden van passend werk	continu
	We geven uitvoering aan maatregelen ter bestrijding van armoede en koopkrachtverlies (<i>zie ook ambitie 3.3: We willen een duurzame gemeente zijn, klaar voor de toekomst</i>)	continu
	Problematische schulden worden waar mogelijk voorkomen door vroegtijdig signaleren en een breed ondersteuningsaanbod	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		De uitstroom uit de bijstand (12) bleef de eerste helft van het jaar achter bij de instroom (26). Daardoor is er meer bijstand verstrekt dan verwacht. Een verklaring daarvoor lijkt de lacune tussen de vraag op de huidige arbeidsmarkt en de mogelijkheden van de huidige cliënten in de bijstand. Het beleidsdoel binnen de Participatiewet is een groei van het aantal garantiebanen voor inwoners met een arbeidsbeperking tot 2026. De realisatie van garantiebanen is echter gedaald van 36 op 1 januari 2023 naar 25 op 1 juli 2024. We zijn bezig met een traject om te komen tot een toekomstbestendige uitvoering van de Participatiewet. Hierin is expertise op het gebied van werknemers met een arbeidsbeperking en het goed kunnen bedienen van deze doelgroep een belangrijk inhoudelijk criterium.
Tijd		
Middelen		Voor minimabeleid doet zich een financieel voordeel voor bij Bijzondere bijstand en de aanvragen van de energietoeslag 2023. Er is minder gebruik gemaakt van deze regelingen dan begroot. Verder is de rijksbijdrage voor uitkeringsverstrekkingen (de BUIG) landelijk fors verhoogd. Het uiteindelijke financiële resultaat is nog afhankelijk van de ontwikkeling van het aantal bijstandsgerechtigden in de tweede helft van 2024.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Iedereen kan deelnemen aan de samenleving	We zetten ons in voor een dementievriendelijk Neder-Betuwe	continu
	We dragen bij aan het voorkomen en verminderen van eenzaamheid onder inwoners	continu
	We bieden goede ondersteuning op het gebied van o.a. huisvesting, taal, scholing, werk en ontmoeting aan nieuwkomers conform de Wet Inburgering	continu
	We zorgen ervoor dat iedereen, van oud tot jong, ongeacht geloofsachtergrond, geardeheid, afkomst, beperkingen en met welke idealen dan ook kan deelnemen aan onze samenleving	continu

	We zorgen voor een passend woningaanbod in de wijk voor kwetsbare inwoners (Zie verder ambitie 3.1: Wonen voor iedereen)	continu
--	--	---------

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		De regionale inkoop Beschermd Wonen en Beschermd Thuis wordt dit jaar afgerond en de contracten gaan begin 2025 in. In 2024 is het te ontwikkelen lokaal aanbod nog niet gerealiseerd. Deze lokale plannen ten behoeve van de doelgroep vinden doorgang in 2025.
Tijd		
Middelen		Voor Beschermd Wonen zien we een onderbesteding. Deze wordt bestemd voor 2025 voor de doorontwikkeling van het aanbod ten behoeve van de doelgroep.

5.2 Inwoners van Neder-Betuwe leven gezond en zijn vitaal

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Er is toegenomen aandacht voor preventie op de gebieden gezond leven en vitaal zijn	We zetten ons in voor een gezonde leefstijl voor jongeren en volwassenen	continu
	We zetten in op het versterken van de mentale gezondheid van onze inwoners	continu
	We zetten in op het vroegtijdig signaleren van (verborgen) problemen bij ouderen en bieden preventieve ondersteuning	2024 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Het middelengebruik onder (jonge) inwoners neemt af	We werken de aanpak 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving' (OKO) - voorheen IJslands Preventiemodel - nader uit en implementeren deze	2024-2026

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Jeugdigen groeien op in een stabiele en veilige (thuis)omgeving	We zetten in op het versterken van relaties en het bieden van tijdige ondersteuning bij scheidingen	continu
	We zetten in op kwalitatief goede jeugdbescherming en hoog specialistische jeugdzorg	continu
	We voeren de jeugdzorg zo effectief en efficiënt mogelijk uit, samen met relevante partners	continu
	We zetten in op een duurzame aanpak van jeugdoverlast	2024-2026
	We zetten in op normaliseren en een stevige leefomgeving voor jeugdigen	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		In 2024 is gewerkt aan een plan dat moet bijdragen aan het voorkomen van schade bij kinderen ten gevolge van de scheiding/relatiebreuk van ouders. De implementatie van het plan volgt in 2025. In de raadsinformatiebrief, verschenen in het najaar 2024, wordt dieper ingegaan op de actielijnen uit het plan en de implementatie in 2025.
Tijd		
Middelen		<ul style="list-style-type: none"> Met name door prijsstijgingen en een stijging in het gebruik van dure zorgvormen zijn er diverse budgetafwijkingen op de jeugdzorg taakvelden. Het gereserveerde budget voor het relatieloket is dit jaar niet gebruikt en wordt bestemd voor 2025.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Kinderen maken een goede start in het leven en hebben daarin gelijke kansen	We creëren een stevige basis tijdens de eerste 1000 dagen van een kind	2024-2026
	We blijven inzetten op de versterking tussen zorg en onderwijs	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Spreidingswet en asielopvang

Op 23 januari 2024 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de "Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen", ook wel bekend als de Spreidingswet. De Spreidingswet is 31 januari 2024 in werking getreden en geeft gemeenten een expliciete wettelijke taak om asielopvangvoorzieningen mogelijk te maken. Het Kabinet heeft het voornemen uitgesproken de Spreidingswet in te trekken. Het is echter nog onzeker of en zo ja op welke termijn dit zal gebeuren. Om die reden gaan wij er voorsnog vanuit dat de Spreidingswet in stand blijft. Wij nemen onze verantwoordelijkheid en ondernemen stappen om aan onze taakstelling van 145 asielplekken te voldoen. Op 6 juni heeft uw raad locatie uitgangspunten vastgesteld die kaders bieden voor het locatieonderzoek. Hoewel we gehoopt hadden u voor het einde van het jaar een

keuze voor een definitieve locatie te kunnen voorleggen, vraagt het locatieonderzoek om meer tijd. Wij verwachten dat een locatiekeuze in het eerste kwartaal van 2025 gemaakt kan worden.

Financiële positie jeugdzorgaanbieders

We zien steeds vaker dat (voornamelijk grote) jeugdzorgaanbieders met financiële moeilijkheden kampen. Hiermee ontstaat een financieel risico voor de gemeente waar het gaat om het borgen van de beschikbaarheid en continuïteit van passende zorg voor enerzijds bestaande cliënten en anderzijds mogelijke toekomstige cliënten.

Wat mag het kosten?

Programma: 5. WMO, Jeugdzorg en Participatiewet				
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Mutaties per taakveld				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie				
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-82	106		
6.3 Inkomensregelingen	-224			
6.4 WSW en beschut werk	72	15	15	15
6.5 Arbeidsparticipatie	74			
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	165	165	179	194
6.71A Hulp bij huishouden (WMO)			29	58
6.71B Begeleiding (WMO)	355	355	376	398
6.71C Dagbesteding (WMO)			7	14
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)				
6.72A Jeugdhulp begeleiding	500	300	300	300
6.72B Jeugdhulp behandeling	-60	-60	640	640
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	-30	60	60	60
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	-200	-200	-200	-200
6.73A Pleegzorg				
6.73B Gezinsgericht	-200	-200	-200	-200
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	300	300	300	300
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	325	325	325	325
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-150	-150	-150	-150
6.74C Gesloten plaatsing	300	300	300	300
6.81A Beschermd wonen (WMO)	-250	250		
6.81B Matschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)				
6.82A Jeugdbescherming	-107	-50	-50	-50
6.82B Jeugdreclassering				
7.1 Volksgezondheid				
Totaal mutaties per programma	788	1.516	1.931	2.005

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 50.000 en afgerond op € 1.000)

Diverse taakvelden

Het betreft een financieel effect dat diverse taakvelden betreft. Het financieel effect is bij deze verzameld onder één noemer. Dat betekent echter wel dat u verschillen kunt aantreffen in de verantwoording per taakveld, omdat in de onderstaande verantwoording per taakveld er geen rekening gehouden is met bijdrage vanuit de Rijkscirculaires. Het financieel effect is wel verwerkt in de bedragen per taakveld in de tabel hierboven.

Meicirculaire 2024 (incidenteel nadeel € 148.000 in 2024)

Via de meicirculaire 2024 zijn middelen beschikbaar gesteld voor dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden (taakveld 6.3), werkdrukverlaging jeugdbescherming (taakveld 6.82A) en is de integratie-uitkering participatie bijgesteld (taakveld 6.4). Aangezien de meicirculaire voor de jaarschijven vanaf 2025 reeds in de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 is verwerkt, betreft het hier incidentele bijstellingen voor het jaar 2024. Voor taakveld 6.3 betreft het een incidenteel nadeel van € 72.000, voor taakveld 6.82A een incidenteel nadeel van € 43.000 en voor taakveld 6.4 betreft het een incidenteel nadeel van € 33.000. Uiteraard dient dit in relatie gezien te worden met de verhoging van de algemene uitkering. Voor meer informatie over de meicirculaire verwijzen wij u naar de raadsinformatiebrief meicirculaire 2024.

Septembercirculaire 2024 (structureel nadeel € 24.000 in 2024 oplopend naar € 860.000 in 2027)

Via de septembercirculaire 2024 zijn middelen beschikbaar gesteld voor alleenverdienersproblematiek (taakveld 6.3), indexatie Wmo demografie (taakveld 6.6 en 6.71A/B/C), besparingsverlies jeugd (taakveld 6.72B) en bijstelling van de integratie-uitkering participatie (taakveld 6.4). Voor taakveld 6.3 betreft het een incidenteel nadeel van € 24.000 in 2024, voor taakveld 6.6 en 6.71A/B/C betreft het een structureel nadeel van € 72.000 in 2026 oplopend naar € 144.000 in 2027, voor taakveld 6.72B betreft het een structureel nadeel van € 700.000 vanaf 2026 en voor taakveld 6.4 betreft het een structureel nadeel van € 15.000 vanaf 2025. Het structurele nadeel van € 700.000 op taakveld 6.72B betreft het terugdraaien van de taakstelling op jeugd waarvoor nu definitief extra middelen beschikbaar zijn gesteld via de algemene uitkering. Zodoende dienen deze nadelen in relatie gezien te worden met de verhoging van de algemene uitkering. Voor meer informatie over de septembercirculaire verwijzen wij u naar de raadsinformatiebrief septembercirculaire 2024.

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (budgettair neutraal voor 2024)

Ook dit jaar worden in onze gemeente Oekraïense ontheemden opgevangen in gemeentelijke en particuliere opvanglocaties. Van het Rijk hebben we een voorschot van € 2.562.863 ontvangen op basis van 99 gemeentelijke opvangplekken, als vergoeding voor uitvoeringskosten en verstrekkingen van leefgeld. De baten en de lasten zijn hiervoor budgettair neutraal verwerkt in de 1e bestuursrapportage 2024. Door de verbouwing van de opvanglocatie in IJzendoorn en de realisatie van de nieuwe opvanglocatie in Kesteren hebben wij momenteel 119 opvangplekken gerealiseerd. De vergoeding die wij van het Rijk ontvangen zal daarom naar boven bijgesteld worden. Tegelijkertijd stijgen onze kosten ook en wij verwachten dat de wijziging budgetneutraal is. Er zijn nog enkele onzekerheden over de te maken kosten in 2024. Bij de jaarstukken 2024 zal blijken of het Rijksvergoeding voldoende is ter dekking van de kosten. Voor de verbouwing van de opvanglocatie in IJzendoorn en bij het realiseren van de opvang in Kesteren hebben wij eenmalige kosten gemaakt. Deze zogenaamde 'transitiekosten' kunnen wij declareren bij het Rijk. Deze wijzigingen is eveneens budgetneutraal.

Taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (voordeel incidenteel € 82.000 voor 2024, incidenteel nadeel € 106.000 voor 2025)

Cliëntondersteuning & vroeghulp (voordeel incidenteel € 70.000 voor 2024, nadeel incidenteel € 70.000 voor 2025)

Vanuit het rijk hebben we middelen gekregen ten behoeve van de doorontwikkeling van de onafhankelijke cliëntondersteuning (het Koploperstraject). Hierop is geen terugbetalingsverplichting van toepassing. Deze middelen hebben we dit jaar niet volledig kunnen besteden. De overgebleven middelen 2024 willen we bestemmen naar 2025. In 2025 starten we een inkooptraject voor de onafhankelijke cliëntondersteuning waarmee we inzetten op het verder verbeteren van de kwaliteit, samenwerking en verder inzetten op bekendheid van onafhankelijke cliëntondersteuning. Het voor- en nadeel onder programma 5 dient u relatie te zien met het voor- en nadeel onder programma algemene dekkingsmiddelen, taakveld mutaties in reserves. Daarmee betreft het een budgettair neutrale verwerking in deze bestuursrapportage.

Relatieloket (voordeel incidenteel € 36.000 voor 2024, nadeel incidenteel € 36.000 voor 2025)

Met het budget voor het relatieloket zetten we in op effectieve ondersteuning ter voorkoming van complexe scheidingen/relatiebreuken. Hierbij staat voorop dat we schade bij kinderen ten gevolge van een scheiding/relatiebreuk van ouders zo veel mogelijk willen voorkomen. Om de ondersteuning zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de behoeften van onze inwoners, is er in 2024 veel tijd gestoken in het maken van een plan van aanpak. Dit is tevens de reden dat de middelen dit jaar nog niet zijn besteed. Voor 2024 verwachten we daarom een incidentele onderbesteding. De overgebleven middelen 2024 willen we bestemmen naar 2025. Het voor- en nadeel onder programma 5 dient u relatie te zien met het voor- en nadeel onder programma algemene dekkingsmiddelen, taalveld mutaties in reserves. Daarmee betreft het een budgettair neutrale verwerking in deze bestuursrapportage.

Oplossingsbudget (voordeel incidenteel € 20.000 voor 2024)

Het oplossingsbudget is bedoeld voor kosten die noodzakelijk gemaakt moeten worden voor de ondersteuning van onze inwoners, waarvoor in de Wmo, Jeugdwet of Participatiewet geen rechtsgrond is. Het is onvoorspelbaar hoeveel daar gebruik van gemaakt wordt. Voor 2024 verwachten we een incidentele onderbesteding.

Samenwerkingsovereenkomst Sociaal Domein (nadeel incidenteel 44.000 voor 2024)

De acht gemeenten in de regio Rivierenland hebben een samenwerkingsovereenkomst Sociaal Domein afgesloten. De reeds bestaande samenwerking tussen de gemeenten op diverse opgaven binnen het Sociaal Domein (Jeugdwet, Wmo, IZA/GALA, etc.) wordt hiermee bestendigd. Daarnaast is op 1 juli 2023 een nieuwe DVO met Regio Rivierenland, waar de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel gedeeltelijk aan deelnemen. Uit de samenwerkingsovereenkomst en nieuwe DVO vloeien structurele extra kosten voort. Voor 2024 worden deze verwerkt in deze bestuursrapportage. De benodigde middelen vanaf 2025 zijn verwerkt in de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028. De structureel extra benodigde middelen bestaan uit een structurele correctie van de overhead (€ 15.000) en de inzet van de functies van programmamanager en -secretaris (€ 29.000).

De samenwerkingsovereenkomst Sociaal Domein leidt tot meer overzicht en structuur in de diverse ambtelijke en bestuurlijke gremia. Daarnaast komt er meer inzicht en grip op de kosten van de samenwerking. Er komt een jaarlijks uitvoeringsprogramma met bijbehorend budget, waarmee op voorhand keuzes gemaakt kunnen worden op welke opgaven men zich gaat richten en welke ambtelijke capaciteit en kosten daarbij horen.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (voordeel incidenteel € 281.000 voor 2024)

Toekomstbestendige uitvoering Participatiewet en Schuldhulpverlening (nadeel incidenteel € 25.000)

In de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 heeft u middelen voor 2025 en 2026 beschikbaar gesteld voor de procesbegeleiding en incidentele kosten Werkzaam. Ook in 2024 worden hiervoor kosten gemaakt. Het benodigd budget van € 25.000 voor 2024 ziet u in deze bestuursrapportage verwerkt. Eventuele frictiekosten zijn op dit moment nog niet te kwantificeren. Dit zal bij de nadere uitwerking van het scenario verder duidelijk worden.

Bijzondere bijstand Energietoeslag 2023 (voordeel incidenteel € 131.100 voor 2024)

In de eerste helft van 2024 konden minima die nog niet bij de gemeente bekend zijn (en daardoor niet automatisch de toeslag ontvingen) nog de energietoeslag 2023 aanvragen. Op basis van de ervaring in 2022 is de rijksbijdrage die de gemeente kreeg voor de energietoeslag 2023 verhoogd. Het gebruik van deze regeling is echter lager dan bij de energietoeslag 2022, waardoor niet de gehele bijdrage is benut.

Bijzondere bijstand (voordeel incidenteel € 175.000 voor 2024)

Naar aanleiding van het raadsbesluit tot verruiming van de doelgroep bijzondere bijstand (2022) is het budget voor de verstrekkingen verhoogd. De landelijke maatregelen die getroffen zijn ten behoeve van de koopkracht, hebben een positief effect gehad. De verwachte stijging van uitgaven bleef dan ook uit in 2024.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (nadeel incidenteel € 74.000)

De gemeente Neder-Betuwe heeft, in samenwerking met vier andere gemeenten in de regio, de Gemeenschappelijke Regeling Regio Rivierland belast met de uitvoering van de Wet Inburgering 2021. Op regionaal niveau is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst opgesteld voor de uitvoering van deze wet. De kosten voor de uitvoering van de Wet Inburgering 2021 zullen structureel stijgen met € 74.000. Deze stijging is het gevolg van met name het hogere aantal statushouders en gezinsmigranten, wat resulteert in een toename van de benodigde personeelsformatie en dus ook de uitvoeringskosten. In de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 heeft u de structureel benodigde middelen vanaf 2025 beschikbaar gesteld.

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorziening (WMO) (nadeel structureel € 165.000)

Binnen dit taakveld worden de uitgaven voor vervoersvoorzieningen, woningaanpassingen en rolstoelvoorzieningen in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning verantwoord. In de jaarstukken 2023 hebben we het tekort op dit taakveld aangemerkt als incidenteel. Voor 2024 voorzien we wederom een tekort op dit taakveld. We zien dat het aantal aanvragen voor vervoersvoorzieningen blijft stijgen (o.a. voor scootmobielen). Daarnaast zien we dat het aantal woningaanpassingen in lijn is met 2023 en daarmee opnieuw het budget overschrijdt. Als we op basis van deze informatie de lijn van dit jaar doortrekken verwachten we een tekort van € 165.000. In het licht van de maatschappelijke ontwikkelingen (vergrijzing en langer thuis wonen) en de trends, verwachten we dat deze stijging aanhoudt en merken we de overschrijding aan als structureel.

Taakveld 6.71B Begeleiding (WMO) (nadeel structureel € 355.000)

Binnen dit taakveld vallen de uitgaven voor begeleiding in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning. De kosten voor deze wettelijke taak vallen hoger uit dan begroot. We zien dat het aantal aanvragen voor begeleiding fors stijgt. Ook zien we de gemiddelde kosten per cliënt stijgen. Daarnaast zien we dat de mentale gezondheid van met name jongvolwassenen onder druk staat en het aantal aanvragen voor begeleiding voor jongvolwassenen toeneemt. Een verklaring voor de stijging van de instroom van inwoners bij begeleiding is de ontwikkeling van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis. Inwoners die niet in een woonvorm wonen, maar thuis worden opgevangen, hebben vaak als overbruggingszorg (wachlijst vooraf) en opvolgend begeleiding nodig.

Taakveld 6.72A Jeugdhulp begeleiding (nadeel structureel € 500.000 voor 2024, vanaf 2025 € 300.000)

Zorgvormen binnen dit taakveld zijn gericht op het oefenen en structureren van dagelijkse vaardigheden, en verzorging in de vorm van ondersteuning bij de Algemeen Dagelijkse Levensverrichtingen (ADL). In 2024 is het aantal jeugdigen dat van deze zorgvormen gebruik maakt, ten opzichte van voorgaande jaren, relatief stabiel gebleven. Wanneer we kijken naar de landelijke jeugdhulpcijfers zit onze gemeente net als de voorgaande jaren onder het landelijke gemiddelde van jeugdhulpgebruik. We zien echter een flinke stijging in de kosten per jeugdige. Deze stijging heeft twee hoofdoorzaken. Allereerst zien we dat de prijzen binnen de jeugdhulp flink zijn gestegen (ongeveer 6% in 2024). Daarnaast zien we sinds dit jaar de trend ontstaan dat

zorgaanbieders meer uren vragen én declareren per jeugdige. In 2023 kwamen we ongeveer € 100.000 tekort op dit budget. In 2024 is dit gestegen tot € 500.000. De aankomende tijd gaan we inzetten op het remmen van deze trend. Hiervoor voeren we lokaal én regionaal het gesprek met zorgaanbieders over de omvang van gevraagde zorg. We gaan daarom uit van een incidentele overschrijding van € 500.000 in 2024 en een structurele overschrijding van € 300.000 vanaf 2025.

Taakveld 6.72B Jeugdhulp behandeling (voordeel incidenteel € 30.000 voor 2024, vanaf 2025 nadeel structureel €60.000)

Onder dit taakveld vallen ambulante jeugdhulpvormen. Dat houdt in dat er geen verblijfscomponent in zit. Hierbij kan gedacht worden aan psychotherapie, vaktherapie of de behandeling van gedragsstoornissen. In 2023 zagen we op dit taakveld eveneens een tekort. Ten opzichte van vorig jaar zijn er geen grote verschillen in het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van begeleidingsproducten. Wat we wel zien is dat er minder uren worden gedeclareerd dan zijn beschikbaar. Dit kan gerelateerd zijn aan de verhoogde inzet van begeleidingsuren (zie trend bij taakveld 6.72A). Wanneer we alleen kijken naar de zorgkosten die verantwoord worden op dit budget, verwachten we een structureel tekort van € 60.000. Dit tekort heeft voornamelijk te maken met prijsstijgingen binnen de jeugdzorg.

Het tekort voor 2024 wordt gecompenseerd door een terugvordering bij verschillende zorgaanbieders. In 2020 is in overleg met de gecontracteerde zorgaanbieders besloten tot een bijstelling van het tarief voor dit product. Over 2019 en 2020 wordt een gedeelte van het teveel betaalde tarief nu teruggevorderd. Hierdoor ontstaat er per saldo een incidenteel voordeel van € 30.000 voor 2024.

Taakveld 6.72C Jeugdhulp dagbesteding (voordeel structureel € 60.000)

Zorgvormen binnen dit taakveld zijn voornamelijk dagbesteding of dagactiviteiten. Ten opzichte van 2023 zijn er geen grote verschillen in het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van begeleidingsproducten. Wat we wel zien is dat er minder uren worden gedeclareerd dan in de beschikking zijn afgegeven.

Taakveld 6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig (voordeel structureel voordeel € 200.000)

Op dit taakveld kunnen zorgproducten geboekt worden die niet toebedeeld kunnen worden aan de bovenstaande taakvelden Jeugdhulp begeleiding, behandeling den dagbesteding. In de begroting 2023 is het jeugdbudget verdeeld over 12 nieuwe taakvelden naar aanleiding van een verplichte verfijning op basis van gewijzigde verslagleggingsregels. Daarbij zijn de middelen zo realistisch mogelijk toegerekend aan de nieuwe taakvelden. In de praktijk maken we geen kosten ten laste van dit taakveld. De verwachting is dat we het totale geraamde bedrag zullen overhouden.

Taakveld 6.73B Gezinsgericht (voordeel structureel € 200.000)

Onder dit taakveld vallen vormen van verblijf die een gezinssituatie benaderen. Hierbij kan gedacht worden aan logeervoorzieningen of het verblijf van een jeugdige in een gezinshuis. In 2024 zien we een daling in het aantal jeugdigen die gebruik maken van deze producten. De verwachting is dat deze ontwikkeling structureel is en we € 200.000 zullen overhouden.

Taakveld 6.73C Jeugdhulp met verblijf overig (nadeel structureel € 300.000)

Binnen dit taakveld vallen vormen van jeugdhulp waarbij een jongere verblijft op de accommodatie van de jeugdhulpaanbieder. In feite betreft het alle vormen van verblijf die niet onder pleegzorg of gezinsgerichte zorg vallen. Deze vormen van zorg zijn erg kostbaar en er zijn weinig jeugdigen die hier gebruik van maken. Kleine fluctuaties in het aantal jeugdigen dat hier gebruik van maakt, kan grote financiële consequenties hebben. In 2024 is het aantal unieke cliënten dat gebruik maakt van deze voorzieningen gelijk aan 2023. In 2024 zien we echter dat een aantal cliënten langer in zorg blijven, waardoor de kosten zijn gestegen.

Taakveld 6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf (nadeel structureel € 325.000)

Binnen dit taakveld vallen behandelingen in het kader van jeugd-GGZ en kindergeneeskunde. Het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van deze zorgvormen is relatief stabiel. We zien echter dat de kosten per jeugdige stijgen. Dit heeft te maken met de prijsstijgingen binnen de jeugdzorg enerzijds en het feit dat er per jeugdige meer uren ingezet worden anderzijds. In 2023 hadden we op dit taakveld een vergelijkbaar nadeel. Vandaar dat we deze overschrijding als structureel aanmerken.

Taakveld 6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ met verblijf (voordeel structureel € 150.000)

Binnen dit taakveld valt jeugdhulp die wegens crisissituaties wordt verleend, landelijk ingekochte jeugdhulp en GGZ-behandeling waarbij er sprake is van verblijf. De laatste jaren zien we een lichte stijging in het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van deze zorgvormen, maar tegelijkertijd zien we in 2024 een daling van de gemiddelde kosten per cliënt. Dit lijkt samen te hangen met een verschuiving in de zorgproducten die worden ingezet. In 2024 zijn er tot nu toe minder verblijfsproducten ingezet binnen dit taakveld. Vanaf 2025 verwachten we dat de verwerving van de essentiële functies zal bijdragen aan een daling van het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van (hoog)specialistische zorgvormen, waaronder de producten die onder GGZ-verblijf vallen. Hoewel de precieze invloed vooraf lastig te bepalen is, is de verwachting dat we vanaf 2025 structureel budget gaan overhouden op dit taakveld. We gaan daarom uit van een structurele onderbesteding van € 150.000 vanaf 2024.

Taakveld 6.74C Gesloten plaatsing (nadeel structureel € 300.000)

Zorgvormen binnen dit taakveld zijn verblijfsproducten. Hierbij verblijft een jeugdige bij een jeugdhulpaanbieder op basis van een gerechtelijke machtiging. In de begroting 2023 is het jeugdbudget verdeeld over 12 nieuwe taakvelden naar aanleiding van een verplichte verfijning op basis van gewijzigde verslagleggingsregels. Daarbij zijn de middelen zo realistisch mogelijk toegerekend aan de nieuwe taakvelden. Vóór 2023 was er bijna nooit een gesloten plaatsing en is hiervoor dus geen budget geraamd. In 2024 is er voor het tweede jaar op rij wél een gesloten plaatsing geweest. Omdat dit een zeer kostbare zorgvorm is, heeft een kleine fluctuatie in het aantal jeugdigen een grote invloed op de totale uitgaven. Voorzichtigheidshalve houden we vanaf 2025 rekening met tenminste één gesloten plaatsing. We gaan daarom uit van een structurele overschrijding van € 300.000 vanaf 2024.

Taakveld 6.81A Beschermd wonen (WMO) (voordeel incidenteel € 250.000 voor 2024, nadeel incidenteel € 250.000 voor 2025)

In afwachting van het definitief ingaan van de doordecentralisatie van Beschermd Wonen, ontvangen de regiogemeenten de overgebleven middelen vanuit de centrumgemeente Nijmegen ter bekostiging van het organiseren van lokaal aanbod voor deze doelgroep. Op dit moment is dit aanbod nog in ontwikkeling. Onderdeel van deze plannen zijn onder andere de (door)ontwikkeling van de inloop GGZ en WijkGGZ, lotgenotencontact en het vergoten van kennis over GGZ-problematiek bij de lokale teams. Ook is de ambitie in te zetten op de doorontwikkeling van maatschappelijke opvang en de woonzorgvisie. In 2024 is er sprake van een onderbesteding op dit taakveld. Om onze plannen vanaf 2025 uit te kunnen voeren, is het voorstel het budget te bestemmen voor 2025. Het voor- en nadeel onder programma 5 dient u relatie te zien met het voor- en nadeel onder programma algemene dekkingsmiddelen, taakveld mutaties in reserves. Daarmee betreft het een budgettair neutrale verwerking in deze bestuursrapportage.

Taakveld 6.82A Jeugdbescherming (voordeel incidenteel €150.000 voor 2024, vanaf 2025 voordeel structureel €50.000)

Binnen dit taakveld vallen zorgvoorzieningen voor jeugdigen waarop een jeugdbeschermingsmaatregel van toepassing is. We verwachten dat een groot deel van het geraamde budget niet gebruikt zal worden dit jaar. Het aantal jeugdigen met een jeugdbeschermingsmaatregel is sinds 2021 sterk gedaald. Dit lijkt te echter maken te hebben met de personeelstekorten in de jeugdbescherming, waardoor minder jeugdigen gebruik kunnen maken

van deze vorm van hulp. Daarnaast zien we in 2024 dat ook het benuttingspercentage gedaald is. Dit wil zeggen dat er minder kosten worden gedeclareerd dan er worden beschikt. Dit heeft zeer waarschijnlijk ook te maken met de personeelstekorten in de jeugdbescherming. Hierdoor kunnen niet alle uren die worden beschikt ook daadwerkelijk ingezet (en gedeclareerd worden). In 2023 was er tevens sprake van een voordeel op deze taakvelden. We gaan daarom uit van een incidentele onderbesteding van €150.000 in 2024 en een structurele onderbesteding van €50.000 vanaf 2025.

Investeringsen

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen mutaties die betrekking hebben op investeringen.

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen afwijkingen die betrekking hebben op mutaties in reserves.

Programma 6 Onderwijs, sport en welzijn

Missie

Goede onderwijshuisvesting verbetert de kwaliteit van het onderwijs. Daarom heeft de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Scholen topprioriteit voor ons. Wij stimuleren een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt en brengen actief de betrokken partijen bij elkaar. Kansengelijkheid op de arbeidsmarkt is belangrijk voor onze inwoners. Wij blijven ons inzetten om laaggeletterdheid tegen te gaan.

Sport, spel en bewegen dragen bij aan een gezonde leefstijl. We ondersteunen activiteiten die een aantoonbaar positief effect hebben op de leefstijl en het welbevinden van onze inwoners.

Wij blijven investeren in verenigingen en maatschappelijke organisaties in de gemeente, want zij bevorderen het maatschappelijk welzijn en de sociale omgang tussen inwoners. Bovendien dragen zij bij aan een verantwoorde en gezonde vrijetijdsbesteding. Vrijwilligers zijn de drijvende kracht achter onze verenigingen, stichtingen, instellingen en besturen. Wij waarderen hun inzet en zelfredzaamheid. Wij ondersteunen waar dat past bij onze rol als gemeentelijke overheid.

Deze missie komt overeen met de vastgestelde visie in de Integrale Beleidsnota Sociaal Domein. De ambities en ontwikkelingen binnen dit programma komen grotendeels terug in de nota of de bijbehorende uitvoeringsplannen.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

Algemeen

- [Raadsvisie 2030 \(2019\)](#)
- [Integrale Beleidsnota Sociaal Domein "Samen verder op de ingeslagen weg" 2021 - 2024 \(2021\)](#)
- [Uitvoeringsplan Meedoen en Samenleven \(2022\)](#)
- [Uitvoeringsplan Optimaal Ontwikkelen en Opgroeien \(2022\)](#)
- [Uitvoeringsplan Gezond en Vitaal \(2022\)](#)
- [Algemene subsidieverordening gemeente Neder-Betuwe \(2019\)](#)
- [Nadere regel subsidies voor vrijwilligersorganisaties \(2019\)](#)
- [Strategische visie accommodatie \(2010\)](#)

Onderwijs/leesbevordering

- [Verordening Voorziening huisvesting onderwijs \(2015\)](#)
- [Verordening bekostiging leerlingenvervoer \(2021\)](#), [Beleidsregels leerlingenvervoer \(2020\)](#)
- [Nadere regels subsidie voorschoolse educatie Neder-Betuwe \(2019\)](#)
- [Beleidsplan voor- en voerschoolse educatie 2019-2022 Neder-Betuwe \(2019\)](#)
- [Beleidsregels handhaving kinderopvang Neder-Betuwe \(2018\)](#)
- [Beleidskader toezicht en handhaving kinderopvang Neder-Betuwe 2018 \(2018\)](#)
- [Integraal Huisvestingsplan onderwijs \(2019\)](#)
- [Uitvoeringsplan IHP financieel \(2021\)](#)
- [Convenant uitvoering bibliotheekwerk 2023 t/m 2026 "Samen maken we de bieb" \(2022\)](#)
- [Subsidieverordening Basisbibliotheek Neder-Betuwe \(2007\)](#)
- [Statuten "Stichting Fluvium Openbaar Onderwijs" \(2018\)](#)
- [Nadere regel subsidie kinderopvang op grond van sociaal-medische indicatie Neder-Betuwe \(2019\)](#)

Sport

- [Sport en Beweeg visie Neder-Betuwe 2019-2030 \(2019\)](#)
- [Monitor Neder-Betuwe Bloeit! 2019-2024 \(2020\)](#)
- [Nadere regel projectsubsidie sportstimulering 2019-2022 \(2019\)](#)
- [Beheerplan onderhoud sportvelden 2016-2025 \(2019\)](#), [Beheerplan duurzaam meerjarig onderhoud gemeentelijke gebouwen 2022-2025 \(2021\)](#)

Ambities

6.1 Goed en passend onderwijs voor alle inwoners in Neder-Betuwe

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Passende onderwijshuisvesting in de nabijheid van de doelgroep die bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs	Uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Scholen	continu
	We stimuleren de verbinding van onderwijs met andere (kind)voorzieningen	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Een goede aansluiting tussen het onderwijs en de (lokale) arbeidsmarkt	We bevorderen de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en ondernemers Dit wordt ook uitgewerkt onder ambitie 4.1: We zorgen voor een veerkrachtige economische structuur	continu
	Waar mogelijk stimuleren wij de samenwerking tussen lokale VO-scholen en MBO, HBO en Universitaire opleidingen	2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Jeugdigen hebben de mogelijkheid om zich optimaal en breed te ontwikkelen binnen het onderwijs	We faciliteren scholen om invulling te geven aan natuur- en cultuureducatie	2024
	Wij zetten de rijksmiddelen ten behoeve van het terugdringen van onderwijsachterstanden zo effectief en efficiënt mogelijk in	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Inwoners beschikken over voldoende basisvaardigheden om te kunnen deelnemen aan de samenleving	We versterken de basisvaardigheden van inwoners door laaggeletterdheid, samen met partners, bespreekbaar te maken, de drempel naar ondersteuning te verlagen en aanbod te faciliteren	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

6.2 Sport, spel en bewegen stimuleren

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Een ruim aanbod van mogelijkheden die onze inwoners stimuleren tot sporten en bewegen	Uitvoeren van het Lokaal Akkoord 'Gezond op eigen wijze'	continu
	We ondersteunen (sport)verenigingen middels een sportverenigingscoach en toekomstgericht beheer	2024
	We verbreden de inzet van de buurtsportcoaches en versterken daarmee sport en bewegen in Neder-Betuwe	2024 e.v.
	Herijking van het beleid voor sportaccommodaties tot een integraal plan sportvoorzieningen	2025
	Uitvoeren van een beweegpark in één of meer kernen, dorpsommetjes en mountainbikepaden in de uiterwaarden. <i>Dit heeft relatie met ambitie 4.2: We vergroten de aantrekkelijkheid van ons gebied voor inwoners en bezoekers</i>	2023 e.v.
	We richten de buitenruimte in zodat deze uitnodigt om te bewegen	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Voldoende en passende speelplekken voor jeugdigen	Bij omvangrijke nieuwbouwlocaties wordt voldoende rekening gehouden met aaneengesloten speelplekken, bij de invulling ervan worden jeugdigen betrokken.	continu
	Wij zorgen dat (nieuwe) speelplekken een bijdrage leveren aan klimaatadaptatie. <i>Dit draagt bij ambitie 3.3: We willen een duurzame gemeente zijn, klaar voor de toekomst</i>	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

6.3 Actieve en leefbare kernen binnen de gemeente

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Toekomstbestendige (sport)verenigingen en stichtingen	Wij ondersteunen lokale verenigingen en stichtingen om hun bestuurskracht op peil te houden en toekomstbestendig te blijven	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
In elke kern is voldoende plek voor activiteiten en ontmoeting	Wij zetten het accommodatiebeleid voort waarbij aandacht is voor goede aansluiting bij de behoefte van inwoners en gezonde exploitatie Dit draagt ook bij aan de realisatie van ambitie 3.2: In onze openbare ruimte is het heel, schoon en veilig en bereikbaar voor iedereen	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Neder-Betuwe kent een sterk maatschappelijk middenveld om onze inwoners te ondersteunen	Wij subsidiëren (lokale) organisaties doelgericht en maken heldere afspraken met subsidieontvangers, waar wenselijk sluiten we meerjarige subsidieovereenkomsten waarbij we aansluiten bij het Kwaliteitskompas	continu
	Wij onderzoeken de doelmatigheid van ingezette subsidies bij grote organisaties	2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
De zichtbaarheid van het cultureel en historisch erfgoed is toegenomen	Verhaallijnen uit 'Inspirerend Rivierenland' en 'Een schatkist met toekomstwaarde' worden zichtbaar gemaakt voor inwoners en bezoekers. <i>Dit draagt bij aan de realisatie van ambitie 4.2: We vergroten de aantrekkelijkheid van ons gebied voor inwoners en bezoekers</i>	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Wat mag het kosten?

Programma: 6. Onderwijs, sport en welzijn				
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Mutaties per taakveld				
4.1 Openbaar basisonderwijs				
4.2 Onderwijshuisvesting	-9	22	138	182
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-100			
5.1 Sportbeleid en activering	-5	-5	-5	-5
5.2 Sportaccommodaties	5	1	-8	-8
5.3 Cult.presentatie, -productie en -partic.		-31	-154	-153
5.6 Media		100	100	
Totaal mutaties per programma	-109	86	71	16

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 50.000 en afgerond op € 1.000)

Actualisatie staat van vaste activa (voordeel € 9.000 in 2024, voordeel € 14.000 in 2025, voordeel € 28.000 in 2026 en nadeel € 16.000 in 2027)

In deze bestuursrapportage is de actualisatie van onze kapitaalgoederen opgenomen die met name voortkomt uit vertraging die gemeld zijn in de jaarstukken 2023 en aanvullend de bijstelling vanuit het jaar 2024. In deze bestuursrapportage ziet u daarvan de meerjarige effecten daarvan terugkomen. Het betreft een financieel effect dat diverse taakvelden betreft. Het financieel effect is bij deze verzameld onder één noemer. Dat betekent echter wel dat u kleine verschillen kunt aantreffen in de verantwoording per taakveld, omdat in de onderliggende verantwoording per taakveld geen rekening gehouden is met de actualisatie van de kapitaalgoederen, maar dat het financieel effect wel verwerkt is in de bedragen per taakveld in de tabel hierboven.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken (incidenteel voordeel € 100.000 voor 2024)

Nationaal Programma Onderwijs (budgettair neutraal)

Vanuit het rijk heeft de gemeente middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) ontvangen. Niet besteedde NPO-middelen van voorgaande jaren zijn gereserveerd op een derdengeldenrekening voor toekomstige uitgaven. Deze gereserveerde middelen zijn bedoeld voor inzet op het ontwikkelen van zowel cognitieve, sociaal-emotionele, fysieke en executieve vaardigheden van jeugdigen binnen de schoolomgeving. In 2024 hebben we de middelen ingezet voor extra inzet van schoolmaatschappelijk werk, het continueren van succesvolle pilots jeugdhulp op een aantal scholen en het starten van een pilot gericht op kwetsbare kinderen en gezinnen in de voorschoolse periode, om de overgang naar het basisonderwijs goed te laten verlopen. In totaal onttrekken we € 128.095 uit derdengelden Nationaal Programma Onderwijs te dekking van deze kosten.

Leerlingenvervoer (voordeel incidenteel € 100.000)

De uitgaven leerlingenvervoer zijn in 2024 lager dan vooraf geraamd. Er zitten minder kinderen in het leerlingenvervoer dan vooraf ingeschat en er vinden er minder individuele ritten plaats. De verwachting is daardoor dat het geraamde budget voor leerlingenvervoer voor 2024 verlaagd kan worden met € 100.000.

Taakveld 5.6 Media septembercirculaire 2024 (incidenteel nadeel € 100.000 in 2025 en 2026)

Via de septembercirculaire 2024 zijn middelen beschikbaar gesteld voor bibliotheekmiddelen (taakveld 5.6). Het betreft hier een incidenteel nadeel van € 100.000 in 2025 en 2026. Uiteraard dient dit in relatie gezien te worden met de verhoging van de algemene uitkering. Voor meer informatie over de septembercirculaire verwijzen wij u naar de raadsinformatiebrief septembercirculaire 2024.

Investeringsen

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen mutaties die betrekking hebben op investeringen.

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen afwijkingen die betrekking hebben op mutaties in reserves.

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB, onvoorzien

Missie

Overhead en bedrijfsvoering zijn geen doel op zich, het zijn belangrijke middelen om de voornemens uit deze begroting daadwerkelijk te realiseren. Ofwel: de organisatie en de financiën moeten passen bij en afgestemd zijn op de ambities en doelstellingen die raad en college voor ogen hebben.

Wij kiezen voor een structureel sluitende begroting, maar dat is mede afhankelijk van de bereidheid van het Rijk om de structurele financiële middelen van gemeenten te verhogen tot een omvang die past bij de taken van de gemeenten. Een ander belangrijk uitgangspunt is dat structurele uitgaven structurele financiering hebben. Eenmalige uitgaven financieren we eventueel uit incidentele middelen. Waar mogelijk realiseren wij onze ambities op projectbasis met de beschikbare financiering voor de genoemde periode.

De gemeente is gebaat bij een goed bemenste ambtelijke organisatie, die berekend is op haar taak en de inwoners met respect tegemoet treedt. Een gezonde en professionele organisatiecultuur zorgt voor een voortdurende verbetering van de kwaliteit van het beleidswerk en de dienstverlening, borging van de continuïteit en een doelmatige bedrijfsvoering. En een stabiele en robuuste ICT is een belangrijke randvoorwaarde voor een goed functionerende gemeentelijke organisatie en voor een betrouwbare en veilige digitale dienstverlening aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

[Financiële verordening Neder-Betuwe 2023](#)

[Legesverordening](#)

[Belastingverordeningen](#)

[Controleverordening gemeente Neder-Betuwe 2023](#)

[Budgethoudersregeling Neder - Betuwe \(2023\)](#)

[Beleidsnota garantstellingen \(2021\)](#)

[Treasurystatuut gemeente Neder-Betuwe \(2016\)](#)

[Nota weerstandsvermogen en risicobeheersing \(2019\)](#)

Ambities

7.1 Neder-Betuwe is financieel krachtig en een duurzaam financieel gezonde gemeente

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Een goede balans tussen ambities en een structureel gedekte begroting	De financiële positie is voldoende robuust om externe en interne ontwikkelingen op te vangen.	continu
	We streven naar een verantwoorde belastingdruk voor onze inwoners, die bij voorkeur gemiddeld is ten opzichte van andere gemeenten.	continu
	We streven naar een weerstandsvermogen dat minimaal voldoende is om de risico's af te dekken; dus een weerstandsratio van minimaal 1.	continu
	De tarieven voor leges moeten kostendekkend zijn, maar ook logisch en goed uit te leggen.	continu
	We richten onze organisatie en werkprocessen zo in dat het college in staat is om een rechtmatigheidsverklaring af te	continu

	geven.	
--	--------	--

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		Zie toelichting bij 3e W-vraag.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
De opbrengsten van de precarioheffing komen ten goede aan de samenleving	Minimaal drie miljoen euro van de precariomiddelen reserveren we voor maatregelen om energielasten van inwoners te verlagen (zie ook programma 3, onder ambitie 3.3).	2023 e.v.
	We vormen een groeifonds om initiatieven uit de samenleving mogelijk te maken.	2023 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		De nadere uitwerking van de programmalijnen Vitale Samenleving en Vitale Economie wordt gepauzeerd vanwege het ravijnjaar en de ombuigingen die dat met zich meebrengt. Bij de kadernota 2026 hebben we meer zicht op de impact van de ombuigingen. Dan zullen we kijken welke gevolgen dit heeft voor de nog op te zetten programmalijnen van het Groeifonds.
Tijd		Zie toelichting resultaat.
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Voldoende benutten van middelen van hogere overheden en andere instellingen	We zetten ons in voor het binnenhalen van subsidiegelden en het doelmatig benutten ervan, zolang de administratieve last daarvan acceptabel is.	continu
	We onderzoeken of we beter inzichtelijk kunnen maken wat we met de inzet van subsidiegelden hebben bereikt.	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		In de Begroting 2022 was het voornemen opgenomen om een subsidie-adviseur in te schakelen, zodat we subsidiemogelijkheden nog effectiever en efficiënter kunnen benutten. In januari 2022 lieten we u weten dat de oplopende werkdruk in de organisatie noopte tot prioriteitstelling. Een van de besluiten was om voorlopig geen subsidioloog te contracteren. Deze situatie is nog steeds aan de orde.
Tijd		Zie toelichting resultaat.
Middelen		

7.2 De ambtelijke organisatie is robuust en toekomstbestendig

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
De ambtelijke organisatie is berekend op haar taken	We brengen de capaciteit en hoeveelheid werk met elkaar in balans.	continu
	We versterken de kwaliteit van de organisatie nog verder door te investeren in projectmatig en programmatisch werken, verbinding, wendbaarheid, vitaliteit en opleiding/ontwikkeling.	continu
	Door te blijven investeren in arbeidsmarktbeleid en strategische personeelsplanning versterken we de toekomstbestendigheid van de ambtelijke organisatie.	continu
	We benutten kansen voor samenwerking in de bedrijfsvoering, als dat de toekomstbestendigheid versterkt.	continu
	De organisatie maakt gebruik van een <i>flexibele schil</i> van medewerkers voor fluctuerende werkzaamheden en/of voor werk dat zeer specifieke expertise vraagt.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		Er blijft een spanningsveld tussen de hoeveelheid werk en de capaciteit. In 2024 is een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de ambtelijke organisatie gestart (inclusief formatiebenchmark) en is begonnen met het traject Strategische koers Neder-Betuwe. Dit geeft zicht in de balans van het werk en de capaciteit. Op basis hiervan kan er indien nodig bijgestuurd worden.
Tijd		Zie toelichting bij resultaat.
Middelen		Zie toelichting bij 3e W-vraag.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Een veilige digitale dienstverlening aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners wordt ondersteund door een stabiele en robuuste ICT	We zorgen voor moderne, snelle en betrouwbare I&A-voorzieningen, die kunnen meebewegen met veranderende behoeften uit de ambtelijke organisatie en de samenleving.	continu
	We blijven de I&A-voorzieningen optimaliseren, zodat de bestuurlijke processen, organisatieprocessen en de gemeentelijke dienstverlening goed ondersteund worden.	continu
	Met de inrichting en uitvoering van I&A ondersteunen we de ontwikkeling naar meer transparantie, zodat we nieuwe wetten als de Wet open overheid (Woo), de Wet elektronische publicaties (Wep) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) goed kunnen uitvoeren.	continu
	Informatie van de gemeente en haar inwoners is goed beveiligd; we zorgen ervoor dat persoonsgegevens en andere vertrouwelijke informatie veilig worden ontsloten, verwerkt en bewaard.	continu
	De kwetsbaarheid van onze systemen voor inbreuk van	continu

	buitenaf of binnenuit is minimaal; we zorgen voor een adequate back-up and recovery maar ook een goede bewustwording binnen en buiten de organisatie.	
--	---	--

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		Zie toelichting 3e W vraag.

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Algemene dekkingsmiddelen

Van het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting (vpb) en onvoorzien wijkt de opbouw af van die van de beleidsprogramma's. Het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien is wel onderdeel van het totale programmaplan.

De omvang van de algemene dekkingsmiddelen en de toelichting daarop worden in dit hoofdstuk gepresenteerd. Algemene dekkingsmiddelen zijn middelen, die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld specifieke uitkeringen vanuit de rijksoverheid of de rioolheffing, waar ontvangsten en uitgaven direct aan elkaar zijn gekoppeld.

De volgende algemene dekkingsmiddelen zijn te onderscheiden:

- de algemene uitkering uit het Gemeentefonds;
- de lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- beleggingen, deelnemingen en financieringsfunctie;
- verhuur en diensten van derden (het beheer van activa, die voor de openbare dienst bestemd zijn).

Deze inkomsten zijn vrij besteedbaar en daarom niet rechtstreeks aan een programma toe te rekenen.

Wat mag het kosten?

Programma: 7. Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb, onvoorzien				
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Mutaties per taakveld				
0.4 Overhead	572	114	85	88
0.5 Treasury	-865	-1	13	-21
0.61 OZB Woningen				
0.62 OZB Niet-woningen				
0.64 Belastingen overig	-15	-15	-15	-15
0.7 Alg. Uitkeringen en ov. Uitkeringen GF	-1.600	-238	-999	-920
0.8 Overige baten en lasten	-261	209	209	209
Totaal mutaties per programma	-2.169	69	-708	-659

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening
(verschillen groter dan € 50.000 en afgerond op € 1.000)

Actualisatie staat van vaste activa (nadeel € 69.000 in 2024, voordeel € 32.000 in 2025, nadeel € 2.000 in 2026 en voordeel € 27.000 in 2027)

In deze bestuursrapportage is de actualisatie van onze kapitaalgoederen opgenomen die met name voortkomt uit vertraging die gemeld zijn in de jaarstukken 2023 en aanvullend de bijstelling vanuit het jaar 2024. In deze bestuursrapportage ziet u daarvan de meerjarige effecten daarvan terugkomen. Het betreft een financieel effect dat diverse taakvelden betreft. Het financieel effect is bij deze verzameld onder één noemer. Dat betekent echter wel dat u kleine verschillen kunt aantreffen in de verantwoording per taakveld, omdat in de onderliggende verantwoording per taakveld geen rekening gehouden is met de actualisatie van de kapitaalgoederen, maar dat het financieel effect wel verwerkt is in de bedragen per taakveld in de tabel hierboven.

Taakveld 0.4 Overhead (nadeel € 589.000 in 2024, nadeel € 145.000 in 2025 en vanaf 2026 structureel nadeel € 95.000)

Personeelslasten (nadeel € 346.000 in 2024 en vanaf 2025 structureel nadeel 44.000)

Wijziging bezoldiging politieke ambtsdragers gemeenten (incidenteel nadeel € 42.000 in 2024)

De salarisafspraken die in de CAO-Rijk 2024-2025 voor het personeel in de sector Rijk zijn gemaakt, krijgen op basis van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers doorwerking naar de bezoldiging van burgemeesters en wethouders en toelagen van raadsleden. Deze ontwikkeling betekent incidenteel een extra last van € 42.000 in 2024. Voorgesteld wordt om dit ten laste te brengen van de financiële positie. De structurele doorwerking van deze loonontwikkeling wordt samen met de actualisatie van de personeelslasten van de ambtelijke organisatie verwerkt in de 1e bestuursrapportage 2025.

Vervanging personeel bij ziekte inclusief zwangerschap (incidenteel nadeel € 250.000 in 2024)

In de 1e bestuursrapportage 2024 bent u geïnformeerd over het ziekteverzuim binnen de organisatie en de financiële gevolgen die hieraan verbonden zijn. De verwachte kosten in verband met ziekteverzuim (incl. zwangerschapsvervanging) werden op dat moment geraamd op ongeveer € 1.000.000. Ten opzichte van het beschikbare budget in de begroting een overschrijving van € 700.000. Aangezien het ziekteverzuim gedurende het jaar kan fluctueren is het budget in de 1e bestuursrapportage met € 500.000 naar boven bijgesteld. Wij hebben toegezegd u bij de 2e bestuursrapportage 2024 op de hoogte te brengen van de verdere ontwikkelingen van dit budget.

Zoals wij eerder hebben aangegeven is een specifieke oorzaak voor de stijging van het ziekteverzuim lastig aan te wijzen, maar de hoge werkdruk onder onze medewerkers, mede als gevolg van de krappe arbeidsmarkt, speelt hierin onder andere een rol. Ook hebben we te maken met langdurig verzuim als gevolg van niet werk gerelateerde oorzaken. Daarnaast is er in 2024 sprake van een substantieel aantal zwangerschappen. De WAZO-uitkeringen (n.a.v. zwangerschap) die we van het UWV ontvangen zijn slechts een kleine financiële bijdrage om de vervanging van medewerkers te financieren die met zwangerschapsverlof zijn.

Op basis van het huidige (langdurig) verzuim, het aantal bekende zwangerschappen en de noodzakelijke vervanging worden de kosten op dit moment geraamd op € 1,2 miljoen. In de begroting is op dit moment een bedrag van € 950.000 beschikbaar, gebaseerd op het budget uit de primaire begroot 2024 (€ 320.000), de bijstelling van het budget in de 1e bestuursrapportage (€ 500.000) en de ontvangen uitkeringen van het UWV (€ 130.000). Per saldo is er sprake van een overschrijding van € 250.000 ten opzichte van het beschikbare budget. Voorgesteld wordt om dit ten laste te brengen van de financiële positie.

In de toename van de kosten zien wij aanleiding om ons beleid met betrekking tot vervanging van personeel bij ziekte en zwangerschap opnieuw tegen het licht te houden. We werken aan een restrictiever vervangingsbeleid waardoor er minder vaak sprake zal zijn van 1-op-1 vervanging. De keerzijde hiervan is wel dat de activiteiten die we ons in de begroting hebben voorgenomen mogelijk vaker zullen doorschuiven in de tijd en pas op een later moment uitgevoerd kunnen worden.

Overige personele aangelegenheden (incidenteel nadeel € 54.000 in 2024)

Met betrekking tot diverse overige personeelsaangelegenheden is sprake van een incidenteel nadeel van € 54.000 over het jaar 2024. Hierbij dient u te denken aan bedrijfsgezondheidskosten, eindheffing werkkostenregeling belastingdienst, wervingskosten personeel, WGA ERD verzekering en arbeidsongeschiktheidsverzekering.

ICT (incidenteel nadeel € 155.000 in 2024)

Telefooncentrale en klantcontactstelsysteem (incidenteel nadeel € 70.000 in 2024)

De inkooptrajecten van de nieuwe telefooncentrale in combinatie en het nieuwe klantcontactstelsysteem ten behoeve van de ondersteuning van het KCC (teams gemeentewinkel en kernpunten) vergde meer werk en nam meer doorlooptijd dan eerder was voorzien (Q1 2024). De inhuur van de projectleider, die al aan ons verbonden was vanuit detachering vanuit gemeente Ede in Neder-Betuwe, is om die reden verlengd. Om de inhuur niet langer te laten duren dan noodzakelijk zijn beide projecten, waarvan de inkooptrajecten net voor de vakantieperiode waren afgerond, weer overgedragen aan Neder-Betuwe om de verdere implementatie ter hand te nemen. Dit wordt momenteel in eigen beheer uitgevoerd in samenwerking met de leveranciers.

Financieel systeem (incidenteel nadeel € 25.000 in 2024)

De implementatie van het nieuwe financiële systeem die dit jaar in gebruik is genomen verlangt meer ondersteuning dan vooraf ingecalculeerd. De € 25.000 is besteed aan een extra strippenkaart bij de leverancier om op afroep extra ondersteuning te krijgen.

Laptop en mobieltjes (incidenteel nadeel € 40.000 in 2024)

Om iedere medewerker van gemeente Neder-Betuwe te voorzien van een laptop en een mobiele telefoon moesten meer apparaten worden aangeschaft dan een jaar geleden. Dit is veroorzaakt door uitbreiding van het personeelsbestand en het eerder vervangen van een aantal mobiele apparaten die problemen gaven in het gebruik (dit betreft vooral apparaten van andere makelij dan de huidige geleverde standaard productielijn).

iObjecten WOZ Digimelding (incidenteel nadeel € 20.000 in 2024)

Eerder dit jaar kondigde de Waarderingskamer verplichte wijzigingen aan die van invloed zijn op de uitvoering van onze WOZ-taken. De 'WOZ Digimelding' is een verplichte wijziging die per 2024 moet worden doorgevoerd. De noodzakelijke software-aanpassingen in onze systemen die de leverancier moet doorvoeren kosten € 20.000.

De genoemde bedragen zijn dit jaar uitgegeven en vormen samen een tekort van € 155.000 en resulteren derhalve in een incidenteel nadeel ter hoogte van € 155.000 voor 2024.

Stelpost loonstijging 2025 (structureel nadeel € 51.000 vanaf 2025)

In de septembercirculaire 2024 is de verwachte loonstijging voor het jaar 2025 bijgesteld van 4,4% naar 4,7%. Dit betekent concreet een bijstelling van de stelpost loonstijging 2025 met een structureel bedrag van € 51.000 vanaf 2025. Uiteraard dient u dit nadeel in relatie te zien met de stijging van de algemene uitkering onder taakveld 0.7 algemene uitkering.

Openbare Orde en Veiligheid (incidenteel nadeel € 15.000 voor 2024 en € 50.000 voor 2025)

De capaciteit van de boa's is voor 2024 en 2025 uitgebreid met 1 boa conform de motie van de gemeenteraad (03257-M1). In 2024 is deze boa met focus op jeugd gestart en op 12 maart 2024 informeerde we de gemeenteraad middels een raadsinformatiebrief (RIB-22). Deze uitbreiding van het team is direct merkbaar qua inzet en focus. Helaas heeft de betreffende boa afscheid genomen en hebben we gelet op de incidenteel ter beschikking gestelde middelen ervoor gekozen om de functie met een externe boa in te vullen. Voordeel hiervan is dat er daadkrachtiger voortzetting kan worden gegeven aan de rol van de boa met focus op jeugd. Deze keuze betekent wel dat er een overschrijding van het budget plaatsvindt in de resterende maanden tot januari 2026.

Onderzoek toekomstbestendigheid ambtelijke organisatie (incidenteel nadeel € 35.000 voor 2024)

Binnen het MT Breed bestaat de vraag of de huidige inrichting en werkwijze van de ambtelijke organisatie in voldoende mate uitvoering kan geven aan de wettelijke taken, opgaven en ambities van de toekomst. Het college heeft daarom ingestemd met de uitvoering van de bestuursopdracht 'Onderzoek toekomstbestendigheid ambtelijke organisatie'. De financiële middelen die hiervoor nodig zijn betreffen een bedrag van € 35.000 voor 2024.

Inzet coördinator sociale pijler (incidenteel nadeel € 38.250 voor 2024)

Sinds 1 december 2022 wordt er een extra coördinator ingezet in de uitvoering van de sociale pijler. Aanvankelijk vanwege de toegenomen werkzaamheden die de opvang van Oekraïense vluchtelingen met zich mee bracht, maar inmiddels ook vanwege noodzakelijke ontwikkelingen in de teams, toename van de doelgroep, gewijzigde en toegevoegde wettelijke taken. Dekking vond initieel plaats vanuit het budget voor de opvang voor Oekraïense vluchtelingen. Om dit voort te kunnen zetten in 2024 is voorsnog een incidenteel extra budget noodzakelijk ter hoogte van € 38.250.

Taakveld 0.5 Treasury (incidenteel voordeel € 952.000 in 2024)

Aantrekken langlopende leningen (incidenteel voordeel € 492.000 in 2024)

In de begroting 2024 is rekening gehouden met het aantrekken van diverse langlopende geldleningen gebaseerd op de geplande investeringen voor het jaar 2024. Er is in 2024 één langlopende lening aangetrokken van € 10 miljoen. In verband met vertraging in de uitvoering van onze investeringen is de verwachting dat er dit jaar geen langlopende leningen meer aangetrokken hoeven te worden en dit resulteert in een voordeel van € 492.000.

Tijdelijk uitzetten van middelen en rentevergoeding liquide middelen (incidenteel voordeel € 460.000 in 2024)

Sinds 2023 wordt er weer rente bijgeschreven bij positieve saldi op onze bankrekeningen. Als gevolg van achterblijvende investeringen is het rekening-courant saldo op onze bankrekening gestegen. Daarom hebben wij tijdelijk middelen uitgeleend aan gemeenten die behoefte hebben aan extra liquide middelen en hiervoor wordt een rentevergoeding betaald. Dit levert in totaliteit een rente-inkomst van € 460.000 op.

Taakveld 0.64 Overige belastingen (structureel voordeel van € 15.000 vanaf 2024)

Betreft overige kleine verschillen en behoeft geen verder toelichting.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering (voordeel van € 1,6 miljoen in 2024 aflopend naar € 920.000 in 2027)

Meicirculaire 2024 (incidenteel voordeel van € 1.368.000 in 2024)

De meicirculaire 2024 heeft voor 2024 geresulteerd in een stijging van de algemene uitkering van € 1.568.000. Hierbij dient u wel rekening te houden met de extra lasten op de verschillende programma's. Binnen dit taakveld heeft een vereffening plaatsgevonden die betrekking heeft op de afwikkeling van de bommenregeling 2023 van in totaal € 199.000. Zodoende is op dit taakveld sprake van een incidenteel voordeel van € 1.368.000 in 2024. Op programma 3 en 5 zijn nog enkele andere lasten opgenomen. Hiervoor verwijzen wij u naar het betreffende programma. Voor de jaren na 2024 zijn de bijstellingen reeds verwerkt in de begroting 2025 en zodoende heeft de meicirculaire in deze bestuursrapportage een incidenteel effect op het jaar 2024. Voor een uitgebreide toelichting over de meicirculaire 2024 verwijzen wij u naar de in juni beschikbaar gestelde raadsinformatiebrief inzake de meicirculaire 2024.

Septembercirculaire 2024 (voordeel van € 232.000 in 2024 oplopend naar € 920.000 in 2027)

De septembercirculaire 2024 heeft geleid tot een stijging van de algemene uitkering van € 232.000 in 2024 oplopend naar € 920.000 in 2027. Uiteraard dient u hier ook rekening te houden met extra lasten die terugkomen op programma 3 en 5. Hiervoor verwijzen wij u naar het betreffende programma.

Binnen dit programma dient u rekening te houden met de verhoging van de stelpost loonstijging 2025 (taakveld 0.4) en stelpost prijsstijging 2025 (taakveld 0.8).

Voor een uitgebreide toelichting over de septembercirculaire 2024 verwijzen wij u naar de in oktober beschikbaar gestelde raadsinformatiebrief inzake de septembercirculaire 2024.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

(incidenteel voordeel van € 260.000 in 2024 en vanaf 2025 een structureel nadeel van € 209.000)

Stelpost beleidsvoornemens (incidenteel voordeel van € 399.000 in 2024)

Op de stelpost beleidsvoornemens is in 2024 nog incidenteel € 399.000 beschikbaar voor nieuwe beleidsvoornemens. Gelet op de lopende ombuigingsoperatie en het incidentele karakter van het budget worden er op korte termijn geen nieuwe beleidsvoornemens verwacht. Voorgesteld wordt om deze stelpost vrij te laten vallen ten bate van de financiële positie.

Bestaande taakstellingen in de meerjarenraming (structureel nadeel van € 108.500 vanaf 2024)

In de begroting en meerjarenraming staan op dit moment nog een tweetal structurele taakstellingen open. Het betreft:

- Taakstelling openbare ruimte / AVRI: € 50.000.

□- Taakstelling de Eng: € 58.500.

In het kader van de ingezette ombuigingen 2024/2025 wordt voorgesteld om de lopende taakstellingen nu ten laste van de financiële positie te brengen. Voor het totale tekort in de meerjarenbegroting wordt vervolgens in aanloop naar de Kadernota 2026 een maatregelenpakket uitgewerkt. De financiële effecten van dit besluit worden als zodanig dus betrokken in de integrale afweging van middelen in het voorjaar van 2025.

Stelpost prijsstijgingen 2024 (incidenteel nadeel van € 80.000 in 2024)

Na afronding van de eerste bestuursrapportage 2024 is gebleken dat de totale claims op de stelpost prijsstijging 2024 voor € 80.000 hoger zijn uitgevallen. Aangezien de stelpost prijsstijging 2024 is uitgeput betekent dit een structureel nadeel voor de financiële positie van € 80.000. Het effect vanaf 2025 is al verwerkt in de begroting 2025. Zodoende is hier per saldo nog sprake van een incidenteel nadeel van € 80.000 voor het jaar 2024.

Post onvoorziene uitgaven (incidenteel voordeel € 50.000 in 2024)

In de post onvoorziene resteert een bedrag van € 50.000. Gezien de korte periode die in 2024 nog resteert verwachten we geen beroep meer te hoeven doen op deze stelpost. Voorstel is dan ook om deze post vrij te laten vallen ten bate van de financiële positie.

Stelpost prijsstijging 2025 (structureel nadeel € 100.000 vanaf 2025)

In de septembercirculaire 2024 is de verwachte prijsstijging voor het jaar 2025 bijgesteld van 2,2% naar 2,7%. Dit betekent concreet een bijstelling van de stelpost prijsstijging 2025 met een structureel bedrag van € 100.000 vanaf 2025. Uiteraard dient u dit nadeel in relatie te zien met de stijging van de algemene uitkering onder taakveld 0.7.

Specificatie budget onvoorziene uitgaven

De raming voor onvoorziene uitgaven is een wettelijk verplichte uitgavenpost. Voor 2024 en verder is voor onvoorziene uitgaven een bedrag opgenomen van € 50.000. Zie onderstaande tabel.

Bestedingen en verloop van het budget onvoorziene uitgaven:				
	Begroting 2024		Besteed budget	Restant budget
	voor wijziging	na wijziging		
Budget 2024	-50.000	-50.000	50.000	0
Programma:	Begrotingsw. in raadsvergadering d.d.		Bedrag:	Onderwerp:
AD	41	12-12-2024	50.000	Vrijval onbenutte middelen onvoorzien
		Totaal:	50.000	

Investerings

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen mutaties die betrekking hebben op investeringen.

Mutaties in reserves

Algemene Dekkingsmiddelen Mutaties in reserves					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 50.000)		2024	2025	2026	2027
0.10	Algemene reserve	-180.000			
0.10	Algemene reserve	-21.000			
0.10	Bestemming budgetten van 2024 naar 2025	3.129.000	-3.129.000		
Totaal		2.928.000	-3.129.000	0	0

Algemene Reserve

In de decembercirculaire 2023 is vanuit het Rijk € 180.483 beschikbaar gesteld voor de invoeringskosten van de omgevingswet. Dit geld is via de resultaatbestemming van de jaarstukken 2023, gestort in de algemene reserve. Dit is niet terecht. Het geld wordt overgeheveld naar de bestemmingsreserve Omgevingswet.

In de decembercirculaire 2023 is tevens vanuit het Rijk € 21.070 beschikbaar gesteld voor de inzet regionale gebiedsprocessen. Dit geld is via de resultaatbestemming van de jaarstukken 2023, gestort in de algemene reserve. Het geld wordt overgeheveld naar het taakveld 8.1 Ruimtelijke ontwikkeling.

Bestemmingen budgetten van 2024 naar 2025 (nadeel incidenteel € 3.128.840 voor 2024, voordeel incidenteel € 3.128.840 voor 2025)

Het bestemmen van budgetten uit de verschillende programma's naar 2025 heeft een budgettair neutraal effect in de bestuursrapportage. De voor- en nadelen hier benoemd dient u dan ook in relatie te zien met de voor- en nadelen benoemd onder de verschillende programma's. In onderstaand overzicht ziet u per programma de bestemmingen:

	Bestemmingen van 2024 naar 2025	
P3	Spoorwegovergang Hoofdstraat Kesteren	750.000
P3	Uitvoeringsbudget speelruimtebeleid	38.000
P3	Aankoop roerende zaken Randweg Opheusden	475.000
P3	Subsidie Stichting Ontmoetingscentrum Ochten	540.000
P3	Opbrengst grondverkopen Centrumplan Ochten	-200.000
P3	Bouwgrondexploitatie Casterhoven	758.000
P4	Detailhandelstructuurvisie (DSV)	35.000
P4	Dijkversterkingstraject	300.000
P4	Gastvrije Waaldijk	77.000
P5	Bestemming Budget clientondersteuning	70.000
P5	Bestemming Budget Relatieloket	36.000
P5	Bestemming Budget Bescherm Wonen	250.000
		3.129.000

TOTAALOVERZICHT AFWIJKINGEN

Totaaloverzicht afwijkingen per programma				
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Mutaties per taakveld				
0.1 Bestuur	41	9	-10	-10
0.2 Burgerzaken				
1. Bestuur en Dienstverlening	41	9	-10	-10
1.1 Crisisbeheersing en brandweer				
1.2 Openbare orde en veiligheid				
2. Openbare orde en veiligheid				
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-96	-4		
2.1 Verkeer en vervoer	-730	727	-175	-43
2.2 Parkeren				
2.3 Recreatieve havens				
2.5 Openbaar vervoer				
5.5 Cultureel erfgoed				
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	154	200	-7	-9
7.2 Riolering				
7.3 Afval				
7.4 Milieubeheer	180	146	146	146
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-1	-1	-1	-1
8.1 Ruimte en leefomgeving	34			
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-1.595	1.566	-7	6
8.3 Wonen en bouwen	16	16	12	4
3. Fysieke Leefomgeving	-2.037	2.649	-32	104
3.1 Economische ontwikkeling	-35	35		
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur				
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen				
3.4 Economische promotie	-378	376	-1	-1
4. Economie	-413	411	-1	-1
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie				
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-82	106		
6.3 Inkomensregelingen	-224			
6.4 WSW en beschut werk	72	15	15	15
6.5 Arbeidsparticipatie	74			
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	165	165	179	194
6.71A Hulp bij huishouden (WMO)			29	58
6.71B Begeleiding (WMO)	355	355	376	398
6.71C Dagbesteding (WMO)			7	14
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)				

6.72A Jeugdhulp begeleiding	500	300	300	300
6.72B Jeugdhulp behandeling	-60	-60	640	640
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	-30	60	60	60
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	-200	-200	-200	-200
6.73A Pleegzorg				
6.73B Gezinsgericht	-200	-200	-200	-200
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	300	300	300	300
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	325	325	325	325
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-150	-150	-150	-150
6.74C Gesloten plaatsing	300	300	300	300
6.81A Beschermd wonen (WMO)	-250	250		
6.81B Matschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)				
6.82A Jeugdbescherming	-107	-50	-50	-50
6.82B Jeugdreclassering				
7.1 Volksgezondheid				
5. WMO, Jeugdzorg en Participatiewet	788	1.516	1.931	2.005
4.1 Openbaar basisonderwijs				
4.2 Onderwijshuisvesting	-9	22	138	182
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-100			
5.1 Sportbeleid en activering	-5	-5	-5	-5
5.2 Sportaccommodaties	5	1	-8	-8
5.3 Cult.presentatie, -productie en -partic.		-31	-154	-153
5.6 Media		100	100	
6. Onderwijs, sport en welzijn	-109	86	71	16
0.4 Overhead	572	114	85	88
0.5 Treasury	-865	-1	13	-21
0.61 OZB Woningen				
0.62 OZB Niet-woningen				
0.64 Belastingen overig	-15	-15	-15	-15
0.7 Alg. Uitkeringen en ov. Uitkeringen GF	-1.600	-238	-999	-920
0.8 Overige baten en lasten	-261	209	209	209
7. Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb, onvoorzien	-2.169	69	-708	-659
0.10 Mutaties reserves	3.182	-3.129		
Stortingen (+) en onttrekkingen (-)	3.182	-3.129		
Totaal mutaties per programma	-717	1.610	1.251	1.455